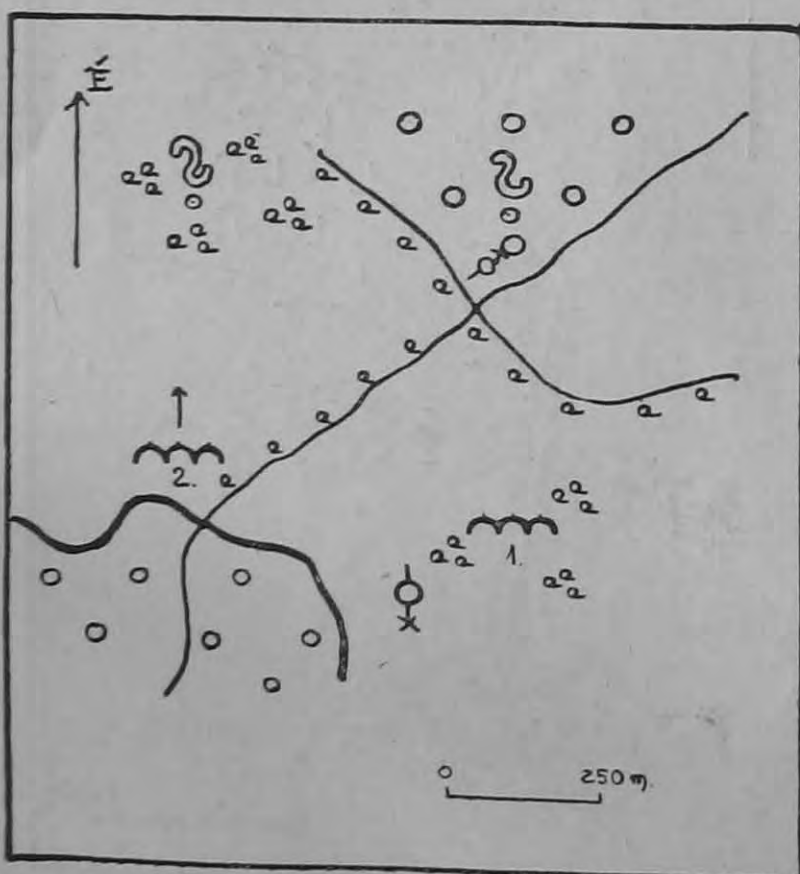

3. ábra.

Midőn támadásban az ellenséggel az érintkezést felvettük, mindaddig, míg a gp. tűzkörzetébe nem jutottunk (2.5 km.), csupán a tüzérség tűzoltalmára számíthatunk. A géppuskák tüzmegnyitása után a golyószórós és puskás rajok tüzelés nélkül folytatják a támadást mindaddig, míg az ellenséget 800 m-re meg nem közelítették; ekkor már tüzelnek a golyószórós is. Végül jön a puskásrajok tűzharca az ellenségtől 400 m-re.

Nem lehet eléggé hangsúlyozni mily nagyfontosságú a tűzoltalom szempontjából az összeköttetés fenn tartása a gépekkel. A puskás szakaszparancsnok a

4. ábra.

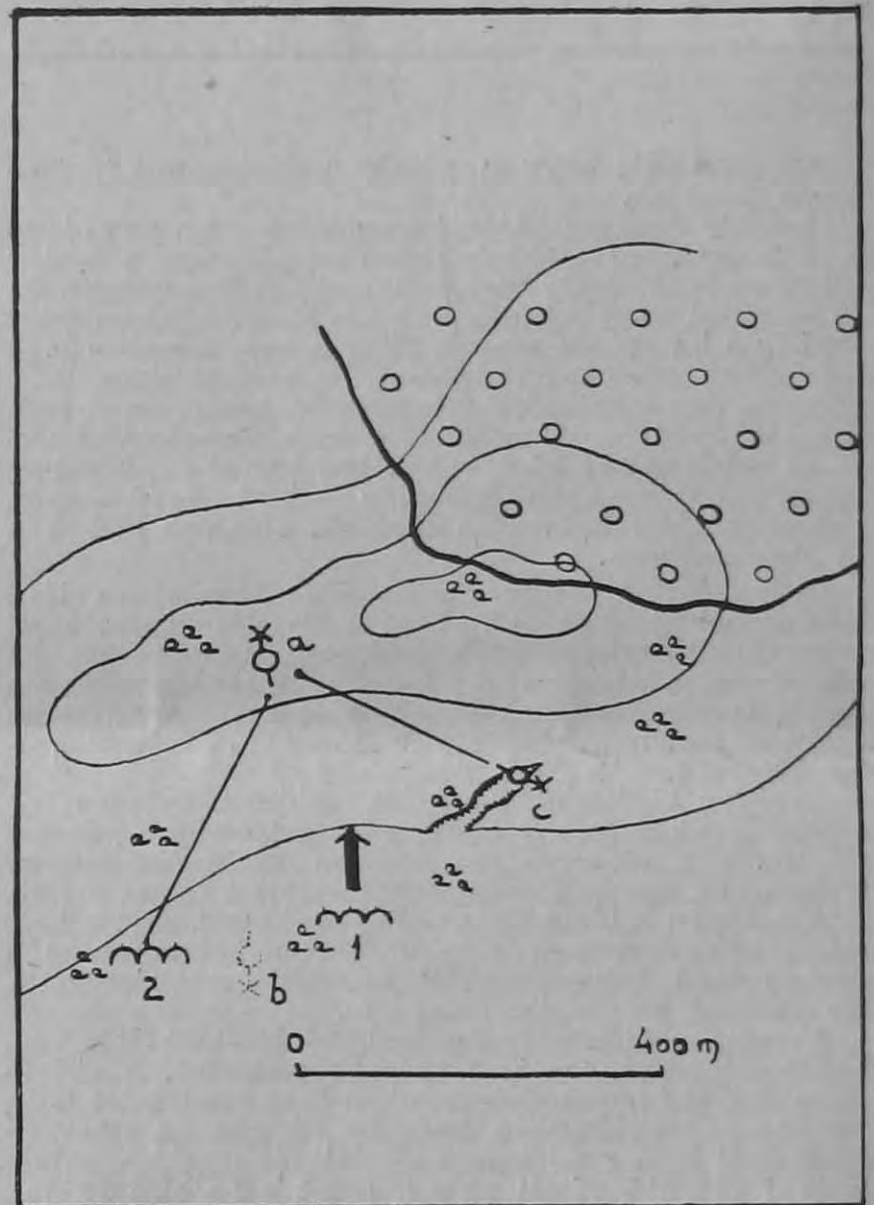
neki alárendelt géppuskás rajparancsnokot sűrűn tájékoztassa helyzetéről, megfigyeléseinek eredményeiről s főleg további szándékáról. Ha az összeköttetés megbízható, akkor a puskásszakasz parancsnoka a gp. raj parancsnokának munkáját tetemesen megkönnyíti. Támadásban a géppuska és golyószóró tűzfeladatai lesznek:

a) Zavaró tűz gyülekezési helyekre, közlekedési vonalakra, fészkekbe, rejtőzést nyújtó helyekre, figyelési pontokra.

b) Tűzzel való lefogása azon gépeknek és fészkeknek, melyek tüzüikkel a puskás részek mozgását akadályozzák.

c) Szárnyaknak tűzzel való lezárása.

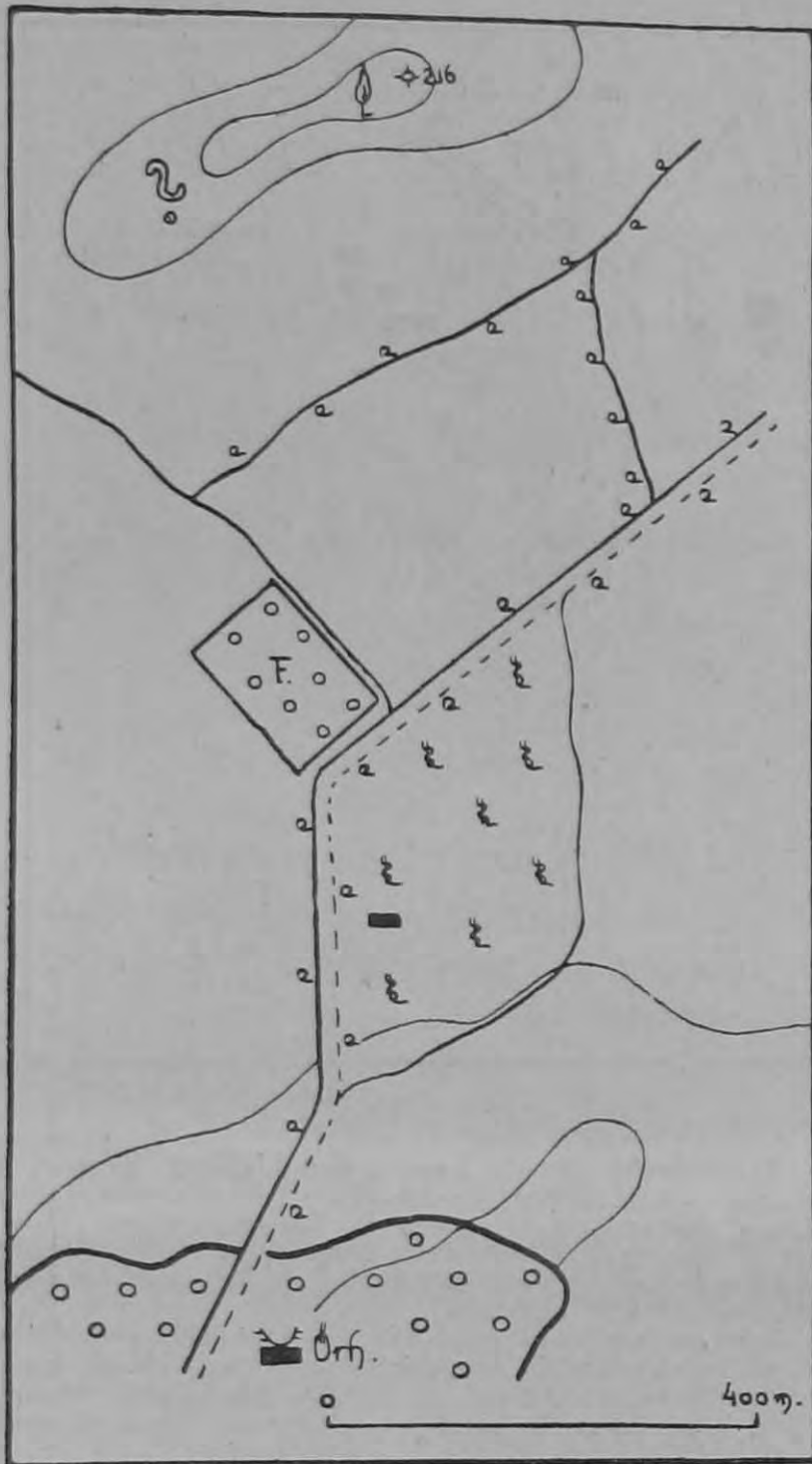
d) A betörési helyen csatlakozó részeknek tűzzel való lefogása.

5. ábra.

A gépek tüzmegnyitása támadásban arra a pillanatra esik, mikor a puskás rajoknak tűzoltalomra van szükségük, vagyis mikor ezek ellenséges ellenállásra bukkannak. A gépek tüzet tehát semmi esetre sem fogja kiváltani az ellenség tüze, ha az hatástalan, vagyis ha a raj támadási lendületére nem hat bénítólag. A gépek igyekeznek mennél jobban tüzelés nélkül az ellenséget megközelíteni, mivel a távolság csökkenésével tüzünk hatása növekedik. Az első tüzelőállásból történt tüzmegnyitás után a gp. és gsz. szoros összhangban a puskás részekkel állandó előremozgásban van. A golyószóró, ha már hézaglövésre nincs alkalma, állást változtat, míg a géppuskának tekintve, hogy a hézaglövésen kívül átlövessel is tud hatni, az állásváltásra ritkábban lesz szüksége. A gép harcában az állásváltás a legnehezebb pillanat, mert a teljes védtelenség állapotát jelenti; ezért a rajparancsnok, ha golyószórója állást változtat, ehhez nyújtson tűzoltalmat.

A tűz és a mozgás alkalmazását a legszemléltetőbben a golyószórós raj harceljárása mutatja, mivel ezen egységnél úgy a tüzerő mint a lököerő megvan,

6. ábra.

A kötelékben küzdő raj feladata az egyedül álló fa irányában támadni s az ott lévő ellenséget rohamtávolságra megközelíteni. A rajparancsnok főfeladata itt az lesz, hogy raját a terep ügyes kihasználásával mennél közelebb vigye az ellenséghez, úgy amint azt a 2-ik ábránál láttuk.

Allítsuk be a rajt megindulási helyzetbe az erdő-örházhoz. Az ellenség 1200 m-re van, vagyis oly távolságra, hová a raj fegyverei hatni nem tudnak. Így tehát a raj amíg az ellenséget 800 m-re meg nem közelítette, saját magának tűzoltalmat nyújtani nem tud. A mozgás megkönnyítésére rendelkezésére áll azonban a terep ügyes kihasználása. Az erdő minden mozgást elrejt, a rajból semmi sem látható. A rajparancsnok raját elindítja s a karban tartott kocsis-út mentén haladva eléri az erdőszegélyt.

(Az ellenség helyzetéről a rajparancsnok csupán annyit tud, hogy a védelemre berendezkedve Kerecsend községtől Ny-ra a 216 magassági pont környékét tartja megszállva.)

Ekkor előlről golyószóró tüzelését hallja, majd rövidesen az egyik terepkutatója jelzését veszi, mely szerint az útvillánál levő F. erdőből tüzelt az ellenség. A rajparancsnok elhatározza, hogy folytatja a támadást. Mivel a 216. mag. pont környékén mozgást vesz észre és tüzéségi lövedékek becsapódását látja, az a meggyőződése, hogy az F. erdőben csak kisebb ellenséges osztag (esetleg harcélőrs) van elhelyezve. A terepet a támadásra kedvezőnek ítéli s nem akarva

időt veszíteni, saját erejéből szándékozik az ellenséget elűzni.

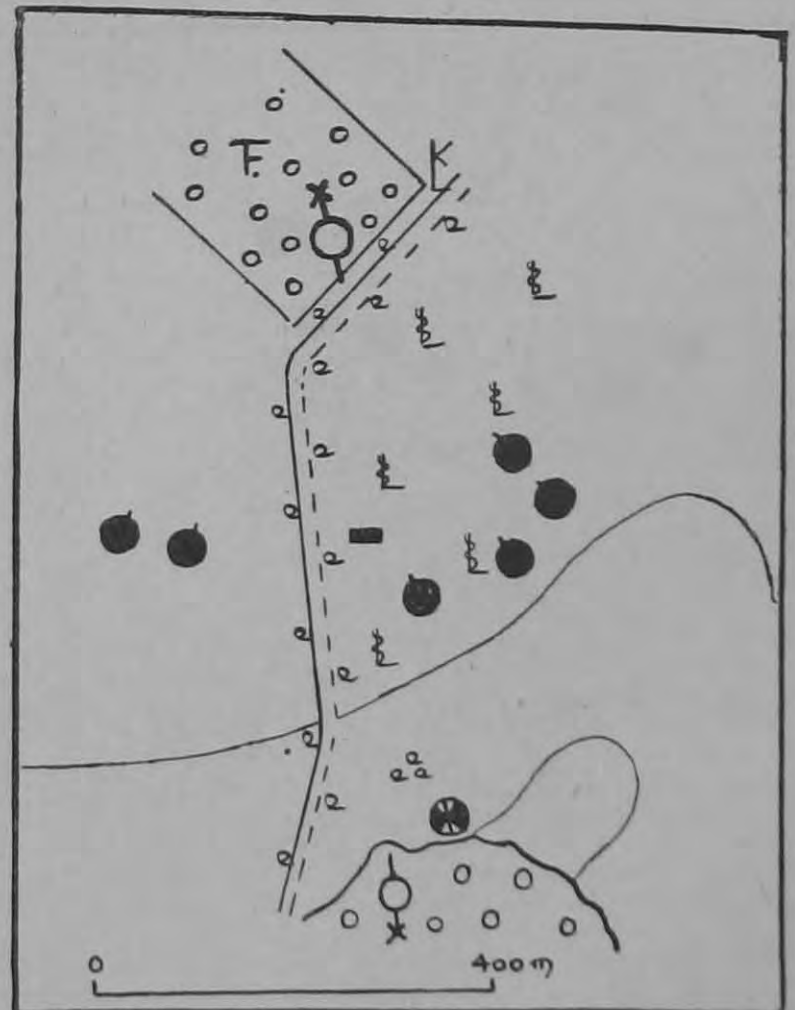
Az erdőig a távolság kb. 400 m., az út baloldalán térdig érő vetés, jobb oldalán szőlő (junius), tehát a támadási terep a fedett mozgásra igen alkalmas. Valószínű, hogy az ellenség a raj kilépését az erdőből nem fogja észrevenni, de számolni kell azzal, hogy a támadás későbbi szakában a raj ne nélkülözze a tűzoltalmat.

A rajparancsnok tehát igyekszik rajával az ellenséget gyorsan a terep ügyes kihasználásával megközelíteni s ehhez a tűzoltalmat a 7. ábra szerint szervezi meg.

Vagyis a golyószórós félrajjal visszamarad az ábra szerinti helyzetben s a rohamfélraj vezetését a rajparancsnok helyettesre bízta. A rajparancsnok által kiadott parancsból minket főleg az érdekel, hogy a rohamfélraj csatárai az út mindkét oldalára eloszolva úgy támadjanak, hogy az út mindkét oldalát kb. 100 m-re (a hégzlövés miatt) szabadon hagyják. A rajparancsnok a mesterlövészt a látesőves puskával utasítja, hogy a golyószóró tüzének megnyitásakor főleg a nehezen látható célokat vegye tűz alá.

A rohamfélraj az F. erdőt 250 m-re megközelítve, onnan golyószóró és puskatüzet kap. A tűz erősségéből ítélve a rajparancsnok az ellenséget egy gyenge golyószórós rajra becsüli s arra elrendeli a tűzmegegyeztetést.

Ennek hatását azonnal látni lehet, a csatárok szökkeléssel, kúszással folytatják a támadást s lassú célzott tűzzel belekapcsolódnak a tűzharcba. A rajparancsnok mihelyt ezt látja, elrendeli a golyószórós rajnak az állásváltoztatást. A rajparancsnok szándéka az, hogy a golyószóróval a szőlőben lévő csószház környékén foglal tüzelőállást, hogy a rohamfélraj minél rövidebb ideig nélkülözze a tűzoltalmat. Erről a tervről azonban gondolkodás nélkül lemond, mert észreveszi, hogy az erdő szegélyéről egy géppuska anélkül, hogy a támogatásra fel lett volna szólítva, öntevékenyen felismeri közbelépésének értékes segítségét s az F. erdőt hatásos tűz alá veszi. A rajparancsnok a porfelhőből látja, hogy az ellenség által megszállott erdőszegély a géppuska magyszórásában fekszik: nem is gondol megállásra, hanem igyekszik tüzelő állását

7. ábra.

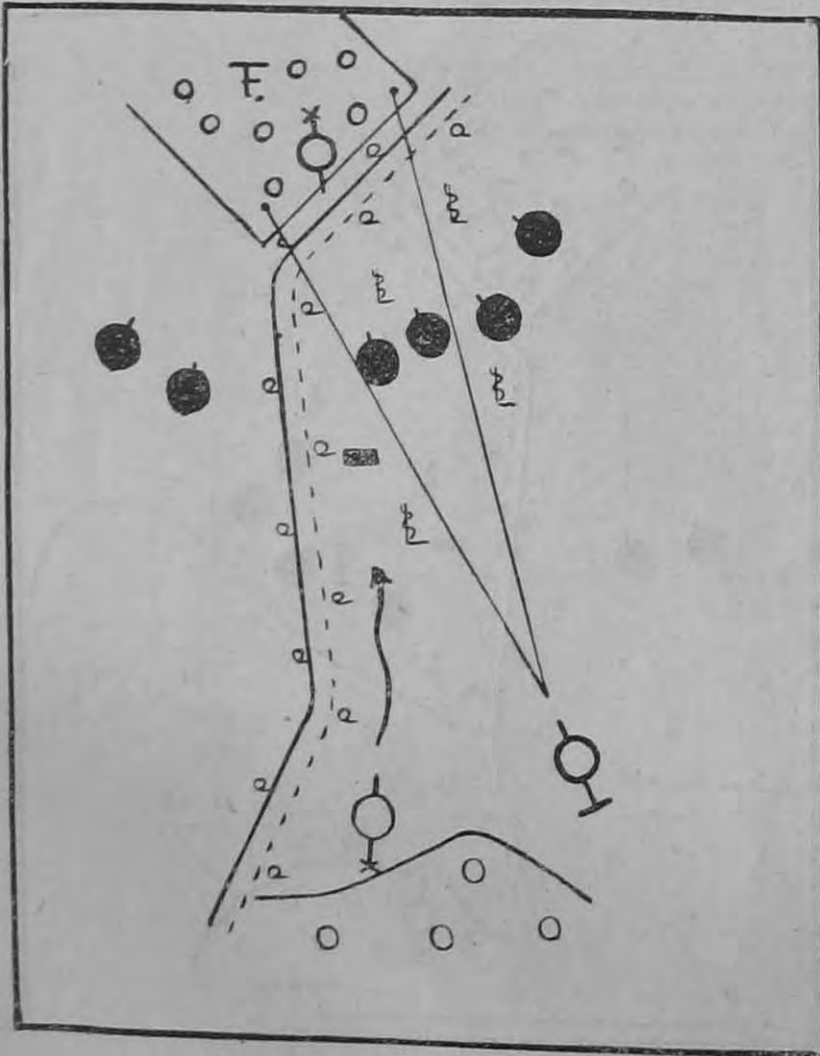
mennél közelebb vinni az ellenséghez. Ebben a pillanatban a mozgás és a tűz között az összműködés ideális. A golyószóró félraj teljes egészében mozgásban van, a rohamfélraj esatárai is látva a géppuska megsemmisítő tüzeinek hatását, szinte tüzelés nélkül gyors szökéseikkel az ellenséget rohamtávolságra közelítik meg. A rajparancsnok az erdőből kb. 150 m.-re a golyószórót tüzelő állásba rendeli s a rohamot tervszerűen előkészíti. Ehhez a legfontosabb a tűzoltalom megszervezése. A rohamot kénytelen saját erejéből végrehajtani, mert az erdő szegélyéről tüzelő géppuskát a tűzérési tűz állásváltogatásra kényszerítette. A közelében lévő gépekkel tervének közlése túl sok időt venne igénybe. Ettől eltekintve az ellenség erejét annyira megtörve érzi, hogy a saját erejéből végrehajtott roham sikerében bízik.

A rohamhoz a rajparancsnok raját a 9. ábra szerint rendezi.

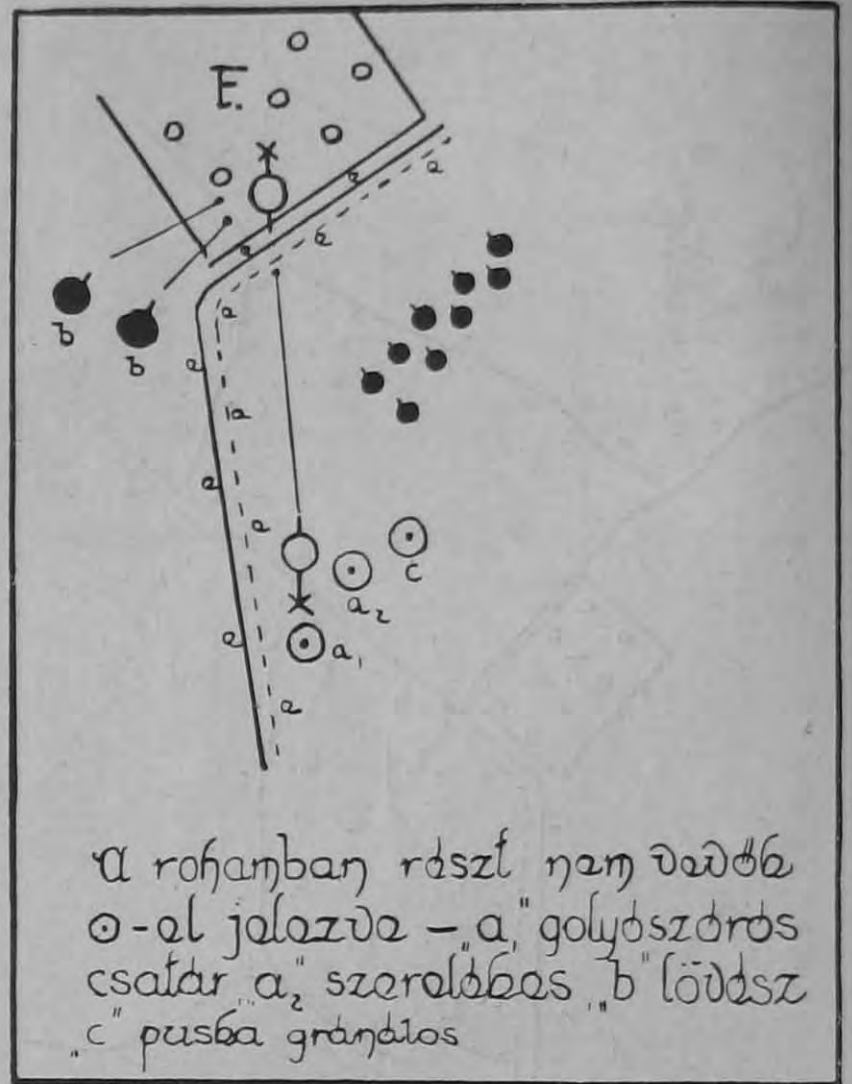
Az út baloldalán a rohamfélraj két lövésze a magas vetésből felemelkedve kapáslövessel tüzelnek az ellenségre. A puskagránátos az ellenséges golyószórót veszi tűz alá, a rajparancsnok pedig a raj többi csatáiraival rohamoz, melyhez a golyószóró nyújt tűzoltalmat. Az itt felsorolt feladatok kiosztása után a rajparancsnok a rohamtávolság elérését erős golyószórós tüzzel bevezeti, melyhez csatlakozik a puskagránátos és a lövészek tüze. Dobó távolságra érve a rajparancsnok által kidobott első kézigránát után a csatárok az ellenségre dobják gránátjaikat s az ellenséget szüntelen kapáslövés közepette megrohamozzák. A golyószóró mihelyt a rohamot tüzzel a saját embereink veszélyeztetése miatt nem támogathatja, előre siet, hogy elől tűzkész állapotban legyen.

Az előrelátó rajparancsnok a roham utáni helyzet biztosítását főleg a helyes tűzoltalom megszervezésével éri el. A rajt a roham végrehajtása közben és közvetlenül az után érhetik a legnagyobb veszteségek. Ennek elkerülésére a legelső teendő a golyószórót az elfoglalt terepszakazon mielőbb állásba hozni.

A példa szerinti esetben a raj az elfoglalt erdőparcellában kitart, mivel a szomszédos rajok lemaradtak. A rajparancsnok munkájában azonban nincs megállás, mert a támadást folytatni kell s tevékenységének hosszú láncolata újra kezdődik.

8. ábra.

9. ábra.

A legkisebb egység harcát egyoldalúan csupán a mozgás és tűzoltalom szempontjából nézve szemünkbe ötlük a rajparancsnok nehéz és felelősségteljes munkája. Nincs egy pillanatnyi megállása, tiszta fejjel kell gondolkoznia, éles szemmel kell látnia s erős elhatározással kell akarnia.

A rajparancsnoki hatáskör, ezernyi apró feladatból és kötelességből tevődik össze, melyeknek csak egy kis hányadát soroltuk itt fel, de éppen elegendő ahhoz, hogy megértsük, miért legyen a rajparancsnok a raj lelke.

Édes anyám.

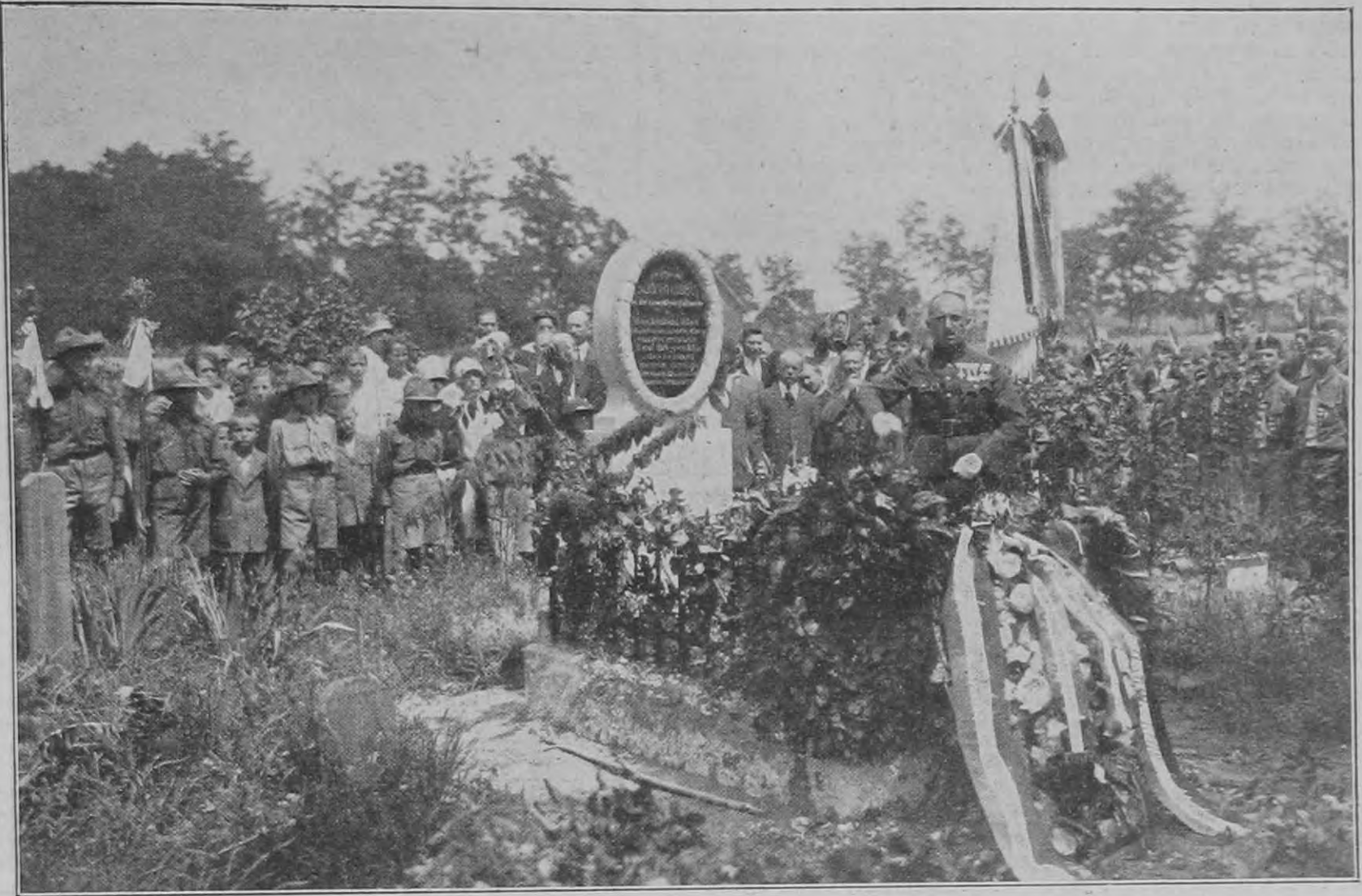
A mogorva, rideg katonakórházban
Tikkadtan gyötrődöm testetlő lázban.
Takaróm leesett, forró fejem alól
Kicsúszott a párna . . .
Úgy érzem — valaki aggódva rámhajol
Ébredésem várva.

Fátyolos szememet az árnyra meresztem:
Gondos szeretettel takarja be testem,
Csupaláz fejemet gyöngéden fekteti
Vissza a párnára,
Verejtékes arcom meg-megtörülgeti;
Felülök esőkjára.

— Ki volt itt? Ki járt itt? — Senki körülöttem,
Talán csak álmodtam, talán képzelődtem;
Eltűnő álmkép, mit lázas álmában
Beteg képzelet szült.
De hiszen hallottam, de hiszen jól láttam,
Hogy itt mellettem ült.

— Jó anyám ideszállt forró sóhajtásod,
Testet öltött a te gondos aggódásod,
Te voltál mellettem, virrasztva-remélve
A nehéz éjszakán,
Aldjon meg az Isten százezerszer érte
Én édes jó Anyám!

Barényi Ferenc.

Június 8-án avatták fel Pakson a kommunizmus alatt hősi halált halt Bakonyi András járásörmester művészi sír-
emlékét: Balogh Béla százados, paksi szárnyparancsnok emlékbeszédet mond.

TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

Többet ésszel, mint erővel.

Irta: KOVÁCS SÁNDOR II. tiszthelyettes
(Kaposmérő).

Nagybajomi őrsparancsnok koromban történt. 1904. évi május 18-án a szomszédos csökölyi őrs-höz tartozó Kaposmérő községben országos vásár volt. Jól tudjuk, hogy egy országos vásár a közbiztonsági szolgálat szempontjából mit jelent. Egy-egy nagyobb tömegeket vonzó vásárra a vidék megbízhatatlan elemei, csirkefogói, szokásos bűnözői felvonulnak, mindegyik azzal a titkos reménnyel, hogy a zavarosban halászva, talán sikerül jó fogást csinálnia. És bizony, ha mi esendőrök, nem állunk résen és nem vagyunk elég szemfülesek, reményeiket valóra is váltják. Magán a vásáron elkövetett bűncselekmények legtöbbszörre vagy éppen ellen irányulnak és — bár sűrűn fordulnak elő — a helyzetből, a körülményekből folyik, hogy csak ritkán nagyobb szabásúak. Nagyobb gonosztetteket a tapasztalat szerint nem az országos vásáron, de sokszor azzal kapcsolatban szokták elkövetni, többnyire oly módon, hogy a vásárra igyekvő, még inkább a vásárról visszatérő, távolabbi vidékre gyalog vagy kocsin utazó embereket a rájuk leső és a vásárosoknál sok pénzt gyanító útonálló megátadják, kirabolják, sőt — amint az már több esetben előfordult — meg is gyilkolják. Természetes, hogy ilyen esetek — hála Istennek — inkább csak a múltban fordultak elő, a mai időkben csak elvétve. Jól tudja minden esendőr, hogy éppen az ily eseteknek elejét veendő, milyen fontos a vásár helyére vezető útvonalak felügyelése. Magától értetődik, hogy ebben nem csak a vásár által közvetlenül érdekelt őrsnek, hanem az összes környékbeli őrsöknek is részt kell venniük. A vásár napján magamat M. J. esendőrrel őrző portyázására rendes szolgálatba vezényeltem s hogy

a vásár helyére vezető útvonalat is felügyelhessem, az út mellett, egy erdő szélén Nagybajom és Böhönye községek között 2 órai lesállást írtam elő. Abban az időben gyakran előfordult, hogy a vásárra menő, vagy onnan jövő iparosokat és kereskedőket útközben alaposan kifosztották. Az említett út különösen élénk forgalmú volt s azon lesállításunk ideje alatt is sok kocsis és gyalogos ember haladt el. Semmi különös vagy érdemleges dolgot nem észleltünk; a lesállításra előírt idő már letelőben volt s leshelyünket éppen elhagyni készültünk, mikor a sötétségből hozzánk közeledő és csendesen beszélgető férfihangokra lettünk figyelmesek. Mikor aztán közelebb értek hozzánk, megismertük már az alakokat is: két férfi volt, kik 4 tehenet hajtottak. Mikor mellénk értek, előléptünk és igazoltattuk őket. Ennek megtörténte után érdeklődtem náluk, hogy folyt le a vásár, nem tudnak-e lopásról, zsebmetszésről, tiltott szerenesejátékról, stb. Elmondották, hogy ilyen esetekről nem tudnak, de elmondhatnak egy ezeknél sokkal nagyobb eseményt: naplemente előtt Jákó község közelében valaki agyonlőtt egy horvátországi marhakereskedőt. Ez a kereskedő a kaposmérői vásáron ökröket vett s mikor az ökröket hajcsárjával és azzal az emberrrel, kitől azokat vásárolta, a jákói vasúti állomás felé hajtott, Jákó közelében egy erdőskéből váratlanul lövés dördült el, mire a marhakereskedő fején találva, jajszó nélkül holtan rogyott össze. Két társa megrémülten kerekelt oldott. A gyilkos a marhakereskedőnél talált tekintélyes pénzüsszeggel elmenekült.

Emberek e történet elbeszélése után továbbmentek, mi pedig az őrző portyázását tovább folytattuk. Miközben tele tüdővel szívtam magamba az erdei illattal telített májusi reggel tiszta levegőjét, folyton az imént hallott s csak előző este történt rablógyilkosság motoszkált a fejemben. Az eset ugyan nem az én őrskörletemben történt, de mégis a szomszédomban és mindenki, akiben csak egy kis esendőrvér van, természetesnek fogja találni, hogy mint igazi esendőr, az eset felett napirendre nem térhettem. Olyan lenne ez majdnem, mint ha közömbösen nézném

szomszédom háza égését, vagy valamely hozzátartozómat ért szerencsétlenséget. Hiszen mi csendőrök — így szoktam oktatni alárendeltjeimet is — egy közös nagy családnak vagyunk a tagjai és ha a családi érzés igazán ki van bennünk fejlődve, akkor együtt is kell éreznünk jóban, rosszban, s tudnunk kell azt is, hogy végeredményben a közbiztonsági szolgálatban elért minden siker sikere egész intézményünknek és emeli annak tekintélyét, míg minden kudarc esőkkenti azt. Ha a csendőrök csak saját körleteik büneseteivel törődnek, akkor a csendőrség országos jellege a büneslekmények nyomozása szempontjából eltűnik s ott lennénk, ahol régen, mikor még nem volt m. kir. csendőrség, s mikor még minden megye, város, község maga tartott közbiztonsági közegeket minden együttérzés és együttműködés nélkül.

Ismétlem, ha talán akartam volna, sem tudtam volna másra gondolni, mint a tegnap, — véleményem szerint oly furesa körülmények között — megtörtént gyilkosságra. A hirt szolgálta emberek hézagos előadása alapján megpróbáltam magamban a cselekményt elképzelni. Mérlegelve a körülményeket és az összes lehetőségeket, kikapcsolva a kevésbé valószínűnek ítélt tevéseket, mindinkább az a vélemény kezdett kialakulni bennem, hogy a marhakereskedőket társa, a marhahajesár és a marhák előző tulajdonosa ölbette meg. Gondolatomat közöltem rögtön járortársaimmal is.

Szolgálatunkból a hajnali órákban vonultunk be. Irodai teendőim elvégzése után nem maradhattam nyugodtan: valami ellenállhatatlanul Jákó közsegbe vonzott. El is mentem oda előbbi járortársammal azzal a szándékkal, hogy a nyomozásnál — amennyiben szükség lesz rá — segédkezzünk. Jákó közsegbe megerkezve, a község háza előtt találkoztunk a nyomozás lefolytatása végett összpontosított járőrrel, P. P. akkori csökölyi őrsparancsnokkal, kinek körletében a gyilkosság történt és Sz. J. kaposvári járásparancsnokkal, ki az egész nyomozást irányította.

Járásparancsnokomnak jelentettem, hogy a gyilkosságról az éj folyamán tudomást szereztem s azért jöttem, hogy a nyomozásnál a szükséghez képest rendelkezésre álljak. Járásparancsnokom azt mondta, hogy nincs reánk szükség, a nyomozáshoz vannak elegenden, s ha egyéb dolgunk nincs, vonuljunk be. Jelentettem, hogy Kiskorpádra megyünk, ott van nyomozásunk, mire járásparancsnokom azt válaszolta, hogy akkor egy darabig együtt mehetünk, mert ők is ebben az irányban folytatják a nyomozást.

Útközben megkérdeztem járásparancsnokomtól, hogy állanak a nyomozással, van-e már valami eredmény, vagy határozott kiindulópont. Járásparancsnokom azt válaszolta, hogy eddig, sajnos, még semmi eredmény. Erre, járásparancsnokom engedélyével, a gyilkossági esetről alkotott véleményemet a következőképen jelentettem:

Nemcsak érzésem, de tudatos meggyőződése, hogy a gyilkosságot a kereskedő hajcsárja és a marhák előző tulajdonosa követték el. E meggyőződésemet arra alapítottam, hogy majdnem kizártnak tartom azt, hogy nappali világosságnál egy község közelében három ember közül egyet kilőjenek s a másik kettőt ész nélkül azonnal elszaladjon és anélkül, hogy a tettest csak látta is volna. Ezt így szinte képtelen vagyok elképzelni.

Járásparancsnokom felfogásomat teljes mértékben osztotta, kijelentette, hogy neki is ez volt a véleménye, miért is az általam említett két egyént, mint alaposan gyanúsíthatókat őrizetbe is vette. A hullaboncolás megéjtése után kikérdezte őket a helyszínén megjelent királyi ügyész és vizsgálóbíró; azonkívül ő is behatóan foglalkozott velük, de a gyanúsítottak tisztázták magukat s mivel határozott bizonyítékok ellenük fel nem merültek s további őrizetben való tartásuktól, illetőleg a nyomozás ily irányban való folytatásától nem volt eredmény várható, a kir. ügyész elrendelte szabadonbocsátásukat.

Itt közbevetőleg megjegyezni kívánom, hogy mindig fegyelmezett katonának és jó csendőrnek tartottam magamat s előljáróim parancsait és a kir. ügyész, vagy vizsgálóbíró intézkedéseit sohasem bírálgattam s természetesen nem tettem azt most sem. Minden kritikai él nélkül csupán annyit mondtam, hogy én még ezek után is az említett egyéneket tartom a gyilkosság elkö-

vetőinek. Valósággal rossz kedvre hangolt és szinte fizikai fájdalmat éreztem szabadonbocsátásukon, anynyira megvoltam győződve bűnösségükről.

Közben együttes útunk végére értünk és én járásparancsnokomnak jelentettem más irányba való távozásunkat.

Ezzel a gyilkosság nyomozása egyelőre befejeztetett, eredmény nélkül. Engem azonban a dolog gondolataimban tovább is sokat foglalkoztatott s törtem rajta eleget a fejemet, hogy milyen irányban kellene a dolgot újból megfogni, hogy eredmény legyen elérhető. Minél többet gondolkodtam az eseten, annál inkább vált meggyőződésemé előbbi álláspontom, vagyis, hogy a gyilkosságot csakis a már őrizetbe vett, de bizonyítékok hiányában szabadon bocsátott emberek követték el. Így valóságos öröm fogott el, mikor július közepe táján megjelent nálam P. P. csökölyi őrsparancsnok és kijelentette, hogy őt nagyon bántja ez a kiderítetlen eset, hogy a helyzet alapos megfontolása után véleményemmel teljesen egyetért és arra kért, hogy jöjjenek a körletébe, vegyem kezembe a nyomozást, illetve nyomozzak az ő őrsével karöltve; hiszi, hogy egyesült erővel eredmény is lesz. Jelenleg az a helyzet, hogy a dolog kezd elaludni.

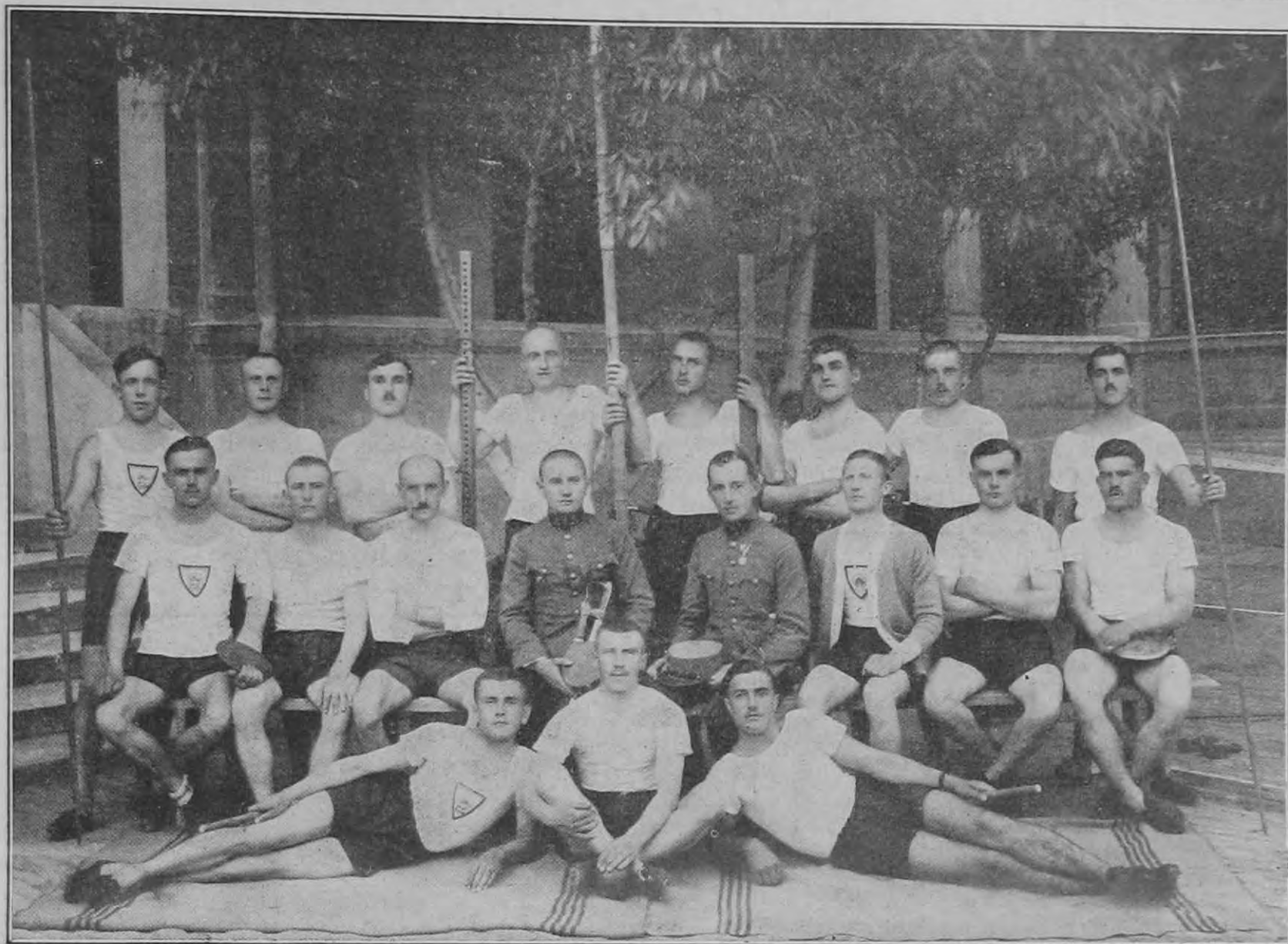
Hosszasan küzdöttem magammal, hogy vajjon helyes-e, megtehetem-e azt, hogy egy idegen őrskörletbe menjek nyomozni, egy ott történt bűnygyben? Végre is, természetem, a sikerbe vetett rendületlen hittel támogatva, — győzött. Megállapodtunk abban, hogy augusztus hóban a kötelező rendes és ellenőrző szolgálatok teljesítése után, ha különösebb esemény közbe nem jön, egy meghatározott napon Csökölyben leszek. Ugy is történt.

Első dolgom volt, hogy a már előzőleg is őrizetben volt egyéneket ismét őrizetbe vegyem. M. K. csökölyi lakost azonnal előkerítettük, míg V. J.-t távirati megkeresésemre a nagykanizsai őrs járőre hozta a csökölyi őrsre. A nyomozást azonnal bevezettem és már egy hétig folytattam, anélkül, hogy eredmény mutatkozott volna. A gyanúsítottak mereven tagadtak, nem akartak tudni semmiről s arra hivatkoztak, hogy az előző nyomozás során is teljesen tisztázták magukat. Kétségtelen, hogy előző elbocsátásuk a nyomozást tényleg megnehezítette.

A hosszas eredménytelen nyomozás dacára sem esüggedtem, még mindig szilárdan megvoltam győződve arról, hogy a tettes csakis a két gyanúsított lehet. Mivel már kevés kilátásom volt arra, hogy a vádemeléshez elegendő bizonyítékokat szerezzek, vagy hogy a konok tagadásban lévő gyanúsítottakat beismerésre bírjam, elhatároztam, hogy csellel fogom a nyulat kiugratni a bokorból. Tervem és annak végrehajtása a következő volt:

P. P. őrsvezető, nagybajomi őrsparancsnokot a községi kishíróval a községi fogdahelyiségben levő deszka fekhely alá bebújtattam azzal, hogy a fogdában elhelyezendő gyanúsítottak beszélgetését hallgassák ki, ha majd azok magukra maradnak. Ezután a másik kishíróval a fogdát bezárattam és meghagytam neki, hogy azt csak akkor nyissa ki, ha én a foglyokkal jövök. Utóbbiakat később este az őrsraktanyából a község házához kísértem, a fogdát jelenlétükben kinyitattam, a lámpát meggyújtottam. Majd a foglyokat egymásnak háttal külön-külön sarokba állítottam, kezüket és lábukat összebilincseltem és V. F. csendőr felügyeletére bízam őket, kit formailag előttük figyelmeztettem, hogy a foglyokra úgy vigyázzon, hogy azok egy szót se válthassanak egymással. Ezek után visszavonultam ugyancsak a község házában elhelyezett kishírói szobába. Ide rendelttem volt esinos és értelmes eseléd lányomat, kit részletesen kioktattam arra, hogy menjen be a fogdába, ott kezdjen beszélgetést V. F. csendőrrel, viselkedjék úgy, mintha szeretője volna és esalja el onnan. A beoktatott csendőr a leánynak látszólag ellenállt, őt a fogdából kifelé tessékelte és kijelentette, hogy a foglyokat nem hagyhatja magukra, mert mi lesz, ha ezt az „öreg“ megtudja, akkor őt viszik egyenesen a „kerületbe“. A csinos leány — ki egyébként úgy tüntette fel magát, mintha a jegyző eselédje lenne — igyekezett a habozó csendőrt megnyugtatni, mondván, hogy: „Eljöhet hozzám bátran, az öreg nem tudja meg, éppen az imént, amint az ablaka előtt eljöttem, láttam, hogy lefeküdt.“

Megszólaltak erre az eddig hallgatag foglyok is és

A „M. A. Sz.“ délkerületi atlétikai versenyén Szegeden kiváló eredménnyel szerepelt csendőratléták.

most már ők is biztatgatni kezdték a csendőrt, hogy csak menjen el nyugodtan a leányhoz, őket ne féltse, nem fognak megszökni, még csak össze se beszélnek, de nem is tudnának összebeszélni, mert hiszen ők ártatlanok. V. F. csendőr, minekutána még lelkükre kötötte a foglyoknak, hogy jelenlegi helyzetükből el ne mozduljanak és ne beszélgessenek, a lámpát égve hagyta s a leánnyal karonfogva távozott.

Minden az előre kieszelt és felépített tervem szerint történt. A foglyoknak még csak eszükbe sem juthatott, hogy az égő lámpa mellett a különben is kis fogdahelyiségben rajtuk kívül még lehet valaki, aki beszélgetésüket kihallgathatja. Alig, hogy a csendőr eltávozott V. J. aggódva kérdezte társától, hogy nem ismerte-e be a cselekményt? K. M. előbb alaposan leszedte rólam a keresztvizet; azt mondta, hogy még nem, de ha a dolog így tart tovább is és annyit faggatom a kérdéseimmel, mint eddig, fél, hogy kénytelen lesz beismerő vallomást tenni. V. J. ezzel szemben kijelentette, hogy ő a cselekmény elkövetését semmi körülmények között sem vállalja, még akkor sem, ha felakasztják. Engem pedig annyira meggyűlöl, hogy ha kiszabadul, első dolga lesz, hogy engem eltesz láb alól. Azt tanácsolta K. M.-nek, hogy ha más kiutat nem talál, ha mást nem tehet, vállalja el a cselekményt s a főtárgyaláson vonja vissza beismerő vallomását azzal, hogy azt a csendőrök kínzásokkal kényszerítették ki belőle. Ő (V. J.) végig tagadni fog; a bíróság ugyanis fel fogja mindkettőjüket menteni, mert a csendőröknek tanujuk nincs.

„De most már van ám a csendőröknek tanujuk“ mondotta a fekhely alól a kisbíróval együtt hirtelen előtűnő P. P. őrsvezető. Elképzelni is nehéz azt a megdöbbent meglepetést és halálos félelmet, amí a gyanúsítottak arcám e pillantban visszatükröződött.

K. M.-et azonnal külön vettem s két kisbíró jelenlétében nyomban kikérdeztem. A gyilkosság elkövetését most már a következőképen adta elő:

A marhakereskedő azzal a feltétellel vette meg ökreit, hogy azokat hajcsárjának V. J.-nek a jákói vasúti állomásra segíti elhajtani. A vételárat ott fogja kifizetni. V. J. az üzlet megkötése után még a vásárban mondotta neki, hogy a kereskedőnél rengeteg sok pénz van, megközelítőleg sem tudott annyi ökröt vásárolni, mint amennyit akart. Indítványára megállapodtak abban, hogy útközben megölik. V. J. megmutatta, hogy a ruhája alatt elrejtve és nyakba akasztva egy kettéhajtott vadászfegyvere van.

Mikor Jákó község közelébe egy kis erdő mellé értek, V. J. kissé hátramaradt, fegyverét elővette, a kereskedőt közvetlen közelből hátulról főbelötte s a pénzt a halott embertől azonnal elvette. Ennek összegét nem tudja. A gyilkosság után ő a szántáson keresztül, V. J. pedig az úton Jákó községbe szaladt, ott a bírónál bejelentették, hogy a kereskedőt valaki az erdőből agyonlőtte, mire ők nagyon megijedtek és azonnal elfutottak. Az elrablott pénzt V. J. Jákó községben, a korcsmáros istállójában a jászol alá rejtette el, s onnan akkor vitte el, mikor a csendőrök első kikérdezésük után a kir. ügyész intézkedésére szabadonbocsátották őket. Abban állapodtak meg, hogy a pénzen majd csak akkor fognak megosztani, ha a dolog teljesen elcsendesül s a csendőrök már nem nyomoznak. Ő a pénzből még nem kapott semmit.

K. M.-nek ezt az előadását nyomban leírtam, elolvastattam vele azzal, hogy ha helyesnek találja, írja alá. Ezt meg is tette. Aláírtam ezt az előadást még a két jelenvolt kisbíróval is mint tanukkal, s azután a tényvázlathoz csatoltam.

V. J. mindvégig konokul tagadott.

A kaposvári esküdtbíróság a vádlottakat 8-8 évi fegyházra ítélte. Ezt le is töltötték.

Én pedig, Isten kegyelméből még a mai napig is, szívós kitartással, fáradtságot nem ismerve üldözöm a bűnözőket, soha még csak eszembe se jutott a V. J. fenyegetése.

A MI HŐSEINK

Hellenbárth János törzsőrmester.

Mint tábori esendőr került a haretérre az egyik hadosztályhoz. Bár, mint futár fontos parancsok közvetítése közben hamar átesett a tűzkeresztségen, ambícióját nem elégítette ki a tábori esendőrszolgálat. A rajvonalba akart szolgálatot teljesíteni.

Kérését teljesítették előljárói s 1915 június havában a kolozsvári 21. honvéd gyalogezredhez vezényelték. A legnagyobb harcok idején került az ezredhez. Alőrnmester volt. Századparancsnoka K. Nagy Béla százados az egyik szakasz vezetését akarta rábízni, Hellenbárth kérésére azonban megengedte, hogy az első napokban, mint esatár vegyen részt a század életében.

Hellenbárth János törzsőrmester.

Másnap kora hajnalban támadásra indult a század. Az oroszok pusztító tüze megtizedelte a legénységet. Hellenbárth szakaszparancsnoka is elesett s helyébe ő került az élre s vitéz előtörése magával ragadta a már-már csüggedő szakaszt s így bebizonyította, hogy túlzott szerénysége nem volt indokolt.

Ez után 9 hónapon keresztül vezette szakaszát a legnehezebb viszonyok között. Részt vett a kolozsvári honvédek minden harcában. Ismerték az egész ezredben s csak úgy beszéltek róla: *a mi esendőrünk!*

Különösen kitüntette magát a strypamenti harcokban, a Siemikowce községért vívott ütközetekben.

Itt 1915 november 1-től november 5-ig állott a harc. Az orosz túlerő ráfeküdt a frontra s huszonegyszer indultak rohamra a honvédek, hogy átvessék az oroszokat a Strypa tulsó partjára.

Az utolsó rohamnál a korai hajnali órákban a tartalékban lévő Hellenbárth észrevette, hogy a sötét éjjel kezdődött ütközettől sokan lemaradtak.

Engedélyt kért parancsnokától, hogy összegyűjttesse s rohamra vihesse őket.

A többi aztán elmondja a kitüntetési javaslata: „A Siemikowce községért vívott ütközetben lemaradt embereket összegyűjtötte s rohamra vitte őket.

Fényes siker kivívásában eredményes működését 200 foglyul ejtett orosz bizonyítja. Babuhuce 1916. Ugray alezredes sk.“

Hellenbárth megsebesült az ütközetben. Vállát zúzta szét egy srapel-repezs. Kórházba került, de felgyógyulása után újra haretérre ment.

Vágya azonban, hogy újra visszakerülhessen a kolozsvári honvédekhez nem teljesült, mert időközben a esendőröket kivonták az ezredek kötelékéből s azontúl csak mint tábori esendőröket alkalmazták.

Ezredparancsnoka személyesen díszítette fel az 1. osztályú ezüst vitézségi éremmel.

Hősi tette művészi rajzban is megörökítést nyert.

KÜLFÖLDI CSENDŐRSÉGEK

A spanyol esendőrség.

Dezséri BACHÓ LÁSZLÓ százados fordítása.

(12. közlemény.)

A esendőrszászlóalj parancsnokai, kiknek székhelye a vasúti vonal mentén van, kötelesek a vonatkísérő járőrök szolgálatát személyesen ellenőrizni és az azoknál levő szolgálati lapot havonta legalább hatszor aláírni és pedig úgy, hogy a hat ellenőrzött járőr közül legalább három olyan legyen, mely nem az ő parancsnoksága alá tartozik. Ugyanezen alkalmakkor ellenőrizték a fogolykísérő járőröket is.

A esendőrszászadosok, kiknek székhelye a vasútvonal mentén van, havonta négy ilyen ellenőrzést kötelesek elvégezni és pedig két esetben olyan járőröknél, melyek nem tartoznak parancsnokságuk alá.

A esendőrségi terciók és zászlóalj együttesen egy századost és egy alantás tisztet bíznak meg a vonatkísérő járőrök ellenőrzésével és pedig úgy, hogy minden századosra havonta legalább négy, minden alantás tisztre pedig havonta legalább hat ellenőrzés jusson.

Az őrsparancsnokok a tisztek által láttamozott szolgálati lapokat minden hó utolsó napján felettes zászlóaljparancsnokságuknak beterjesztik. A vasútvonal mentén szolgálatot teljesítő tisztek ellenőrzéseik eredményét a zászlóaljparancsnokságnak ugyanakkor írásban jelentik. A zászlóaljparancsnokok mindezen, tisztek által láttamozott szolgálati lapokat és a tisztek jelentéseit a esendőrfőparancsnokságnak küldik be, melynek irattárában azok megőrzendők.

II. *Foglyok szállítása.* (1883 január 2-án kelt királyi rendelet).

1. A foglyok szállításának lebonyolítása céljából a spanyol királyság közlekedési utai főutakra (lineas generales) és mellékutakra (lineas parciales) oszlanak. Az előbbiekhöz tartoznak a vasúti és hajózási vonalak, az utóbbiakhoz az országutak és egyéb olyan utak, amelyek a legrövidebb és legközvetlenebb összeköttetést képezik egyrészt az egyes börtönök, másrészt pedig a börtönök és a vasúti állomások között.

A foglyok kíséretét rendszerint a esendőrség adja, de ezen szolgálatában segíthetnek a katonaság és az egyéb közbiztonsági szervek is.

A fogolykísérő járőr vezetője minden fogollyal egy ítéleti bizonyítványt és egy személyi lapot kap, melyben az általa elkövetett büncselekmény, a büntetés, a fegyintézetből való eltávozás napja és a fogoly által viselt ruha pontosan fel vannak sorolva.

Az egyik fegyintézetből a másikba való szállítás alkalmával az elboesató intézet ezenkívül még kísérelő lapot is állít ki.

A kísérő járőrök a foglyokat és az okmányokat elismervény ellenében veszik át s ugyanígy adják át azon fegyintézetnek, melyhez a foglyok irányítva vannak.

Az átvétel alkalmával a foglyok szigorúan megvizsgálándók s a netalán birtokukban levő fegyverek, vasból készült szerszámok s minden más eszköz, melynek segítségével szökést kísérelhetnének meg, valamint szesz italok elkobzandók. Nem engedhető meg nekik az sem, hogy ruhát cseréljenek, hanem az átvevő fegyintézetnek ugyanígy adandók át, amint átvették.

A foglyok megbilincselve kísérendők, kivéve azon eseteket, mikor ezen rendszabályt a foglyok neme, kora és egészségi állapota feleslegessé teszi. A felelősség ezen esetben is a kíséret parancsnokát terheli. Szükség esetén a foglyok egymáshoz bilincselve kísérendők.

Átvonulási állomásokon a foglyok az ottani fogdának vagy börtönöknek elismervény ellenében adandók át; azokat csendőrségi laktanyákba bevinni szigorúan tiltva van.

Az átvevő fegyintézetnél a kíséret parancsnoka az őrségnél jelentkezik és ott kéri a fogolyszállítmány átvételét.

A foglyokat kísérő csendőrök fegyverüket nem viselhetik vállon és keztyűjüket nem húzhatják fel.

A foglyokkal szemben a kíséret emberséges bánásmódot tanúsítson, mely összeegyeztethető a megteendő biztonsági intézkedésekkel. Semmi esetre sem tűrhető azonban, hogy a foglyok mindaddig, míg a kíséret felügyelete alatt vannak, bárkivel is beszélgeszenek.

2. Ha a foglyok szállításának elrendelésére feljogosított hatóságok a csendőrséget kíséretért keresik meg s ha a kíséretnek ezen szolgálat ellátása végett az őrs működési területéről el kellene távoznia, az írásbeli megkeresés a leggyorsabb úton megküldendő a csendőrzászlóalj parancsnokának, aki azt a tartományi kormányzóknak terjeszti fel, ki azután a kíséretet elrendeli. De olyan sürgős esetekben, mikor a felettes parancsnokság és hatóság ilyen értesítésére idő nincsen s mikor annak a veszélye forog fenn, hogy a halasztás a közrendet veszélyezteti, akkor a kíséret engedély nélkül is eszközölhető, mely esetben jelentés teendő a zászlóaljparancsnokságnak, mely viszont a polgári kormányzóhoz teszi meg a jelentését.

Háború esetén a foglyok szállítására vonatkozólag a katonai parancsnokság intézkedik.

3. Ha a foglyok szállítása vasúton történik, a fogolyszállítmányoknak a vonat indulása előtt legalább egy félórával az állomáson kell lennie. Nem szabad tűrni, hogy a foglyok bárkivel is érintkezzenek s hogy körülöttük csoportosulások keletkezzenek. A foglyok 15 kg. súlyú személypodgyaszt vihetnek magukkal.

Ha a kíséretnek valamelyik közbeeső állomáson foglyokat kell leadnia, az átvevőt a vonat érkezéséről táviratilag értesíti s ha az a foglyok átvételére az állomásra kíséretet nem küldhetne ki, úgy azok az illető állomáson szolgálatot teljesítő csendőrzárőrnek okmányváltás ellenében adandó át. Olyan állomásokon, ahol fegyintézet van, a csendőrség a vonatok érkezéséhez járőröket rendel ki.

Ha a szállítás alatt valamelyik fogoly megbetegednék s útját folytatni nem volna képes, akkor az a legközelebbi olyan állomáson, ahol csendőrzárőr teljesít szolgálatot, elismervény ellenében ennek adandó át, ki azután a betegről gondoskodik.

A Madridba irányított fogolyszállítmányokat az indulási állomás illetékes zászlóaljparancsnoka a madridi 14. számú terciónak a vonat érkezési idejének megjelölése mellett bejelenti, hogy az kirendelhesse az állomásra a fogolyszállító kocsit. Ha ezen kocsi másoldalú elfoglaltsága miatt nem volna az állomáson, a kíséretnek annak megérkezését az állomáson kell megvárnia; semmiesetre sem szabad a foglyokat az állomástól a fogházig gyalog kíséreni.

A foglyok kísérő járőr parancsnokának minden vitát kerülnie kell a vasúti személyzettel. Panaszait a minden állomáson felfektetett panaszkönyvbe vezessék be és azokról saját előljáró parancsnokságuknak is tegyenek jelentést.

A fogolyszállítványokat kísérő csendőrségi egyének a vonatokon ingyen utaznak.

Ha a foglyok szállítása a vonaton *cellakocsikban* történik, akkor a kísérő járőr legalább egy altisztból és négy emberből áll. Ezen kíséret minden esetben az indu-

lási állomástól a rendeltetési állomásig kíséri a szállítmányt.

A cellakocsik a következő részekből állanak: a kocsinak $\frac{3}{4}$ része a megfelelő árnyékszékkel férfiak részére van fenntartva a kocsi oldalán; a kocsi másik végén egy kisebb fülke és árnyékszék a női foglyok részére; a kocsi közepén egy fülke mindkét oldalra nyíló ajtókkal az őrség részére s egy ivóvíztartály a foglyok számára. A foglyfülkéknek más kijáratuk, mint az őrség fülkéjébe nyíló ajtó, nincsen. A fogolyszállító kocsi 37 személy szállítására vannak berendezve.

A szállítmány elindulása előtt ezen kocsik a kísérő járőr által a leggondosabban megvizsgálándók, nehogy esetleges törések vagy rongálások a foglyok szökését lehetővé tegyék. A kocsit a kíséret parancsnoka nyugtával veszi át az állomásfőnöktől.

Az utazás tartama alatt a kíséret parancsnoka a cellakocsi kulcsát állandóan magánál tartja s szigorúan ügyel arra, hogy a kétnembeli foglyok egymástól teljesen el legyenek különítve.

Mindkét nembeli foglyok fülkéjében egy őrszem állítandó fel, mely ügyel arra, hogy a foglyok ne kártyázzanak, ne lármázzanak s a rendet semmiképen se zavadják. A közbeeső állomásokon a kocsikba idegeneknek, még élelmiszer- vagy egyéb árusoknak sem szabad belépniük.

Ha a foglyok szállítása III. osztályú vasúti kocsikban történik, akkor a szállítmányoknak 5 fogolynál nagyobbak nem szabad lennie. Az ilyen szállítványokat a csendőrség csak az egyik tartománytól a másikig kíséri, miért is a csendőrzászlóalj parancsnoka, melynek járőre a szállítmányt útbajdítja, táviratilag keresse meg a szomszédos tartományban székelő zászlóalj parancsnokát, hogy ez a szállítványoknak egy másik járőr általi továbbszállításáról gondoskodjék. Az átvételnek olyan állomáson kell megtörténnie, ahol a vonat tartózkodási ideje ezt lehetővé teszi.

A foglyoknak *hajókon való szállításánál* a kíséret parancsnoka a foglyokat a hajó parancsnokának adja át, kit a parancsnoksága alatt levő karhatalommal a foglyok biztos őrzésében támogatni köteles.

4. Foglyoknak az utakon való szállítása hetenként legfellegbb kétszer történik. A szállítványok az egyik őrstől a másikig rendes menetben kísérendők, erőltetett menetben csak akkor, ha ezt különös indokok követelik meg, vagy ha erre parancs van. A menetelés napfelkelte után kezdendő meg s napszállta előtt feltétlenül befejezendő, ha ennek elenkezőjére parancs nincsen. A menet alatt a csendőrségi ABC idevágó határozmányai szigorúan betartandók.

Olyan helységekre, ahol vásár, ünnepség stb. van, a fogolyszállítmánnyal bemenni nem szabad, hanem az ilyen falvak, még ha idővesztésbe kerül is, megkerülnendők.

5. Katonai foglyok szállításánál a csendőrségi kíséret tagjai ügyeljenek arra, hogy a foglyok mindegyikének a nekik rendfokozatuk szerint kijáró bánásmódot megadják. Fogoly tiszteket minden esetben vasúton kell szállítani.

6. A foglyok átadása a rendeltetési állomáson az átvételre illetékes hatóság kezeihez átvételi elismervény ellenében történik, mely azután az őrsparancsnoknak adatik át. Az átvételnél, ha csak lehetséges, a foglyok orvos által vizsgáltatandók meg, hogy nem bántalmazták-e őket, ha orvosi vizsgálat nem volna lehetséges, az átvételi elismervényben ezen körülmény kiemelendő és az érdekeltek, valamint tanuk által aláírandó.

7. Ha valamelyik fogoly a szállítás alatt megszökne, azonnal táviratilag értesítendő a területileg illetékes őrsparancsnokság, a határos őrsök parancsnokai, a század- és zászlóaljparancsnokság, hogy ezek a szökevény üldözését azonnal megkezdhesék.

A katonai büntetőtörvénykönyv értelmében azon esetre, ha foglyok szökése sikerül, a kísérő járőr tagjainak a felelőssége a következőképen van megállapítva:

a) az a csendőr, aki az őrzésére bizott fogoly szökését eltűri, börtönnel büntetettik,

b) az a csendőr, kinek szolgálati hanyagsága folytán a fogoly megszökése sikerülhetett, fogsággal és elbocsátással büntetettik.

8. A foglyok kísérő járőrök bűnjelek szállítására is alkalmazhatók, ha a bűnjelek nagysága és súlya a

járórt szolgálata ellátásában, különösen pedig fegyvere kezelésében nem akadályozza. Ha ezen feltételek nincsenek adva, akkor a bűnjelek szállításával más bízandó meg, a csendőrség szerepe pedig csak arra szorítkozhatik, hogy a bűnjelek szállításával megbízott közeget a menet alatt kísérje.

III. *Pénzszállítmányok kísérete.* A pénzszállítmányok kíséretére a csendőrségi RBC. határozmányai értelmében ezen testület által kiállítandó járőrök hivatottak.

A csendőrségi ABC-ben a pénzszállításokra vonatkozó pontok kibővítésére még a következő utasítások szolgálnak:

a) Ezen szolgálat minden esetben ellátandó, bárki legyen is az a hatósági közeg, vagy magánegyen, ki azt igényelné.

b) A kísérő járőr számát a körülmények szerint a csendőrszázalaj parancsnoka állapítja meg.

c) A spanyol Nemzeti Bank pénzszállítmányainak kísérete rendes körülmények között egy altisztból és két csendőrből áll, ha a szállítmány bankjegyekből áll. Ha azonban a szállítmány nemes fém, melynek az értéke egy fél és egy millió peseta között van, akkor a kíséretnek egy altisztból és négy csendőrből, ha pedig a szállítmány értéke ezen összeget meghaladja, egy őrmesterből és 7 csendőrből kell állania.

d) Vasúti szállításoknál, ha a kísérő járőr nem több mint 3 emberből áll, a kíséretnek abban a kocsi-ban kell helyet foglalnia, melyben a szállítmány el van helyezve. Ha a kíséret háromnál több tagból áll, akkor ha lehet, az egész járőr, ha pedig ez a járőr létszámánál fogva nem volna lehetséges, legalább 3 ember a pénzszállítmányt vivő kocsi-ban, a többi pedig a közvetlenül emellett levő kocsi-ban foglal helyet. Az őrségen levő 3 ember megfelelő időközökben felváltandó. A szállítás alatt az ABC. 97. és 98. pontjai szigorúan betartandók.

A pénzszállítmányokat kísérő járőr ugyanaz marad az indulási állomástól egész a végállomásig s a szállítmány átadása után haladéktalanul bevonul.

e) Országutakon való szállításnál a kíséret minden őrs területén felváltandó. A kíséret létszáma a szállítvány értéke, a terep minemúsége és mindazon tényezők szerint változik, melyek a szállítvány biztonságára befolyással lehetnek.

Kocsikon vagy autókön történő szállításoknál az oda- és visszautazási költséget a kíséretet igénylő viseli. A szállítvány és a kíséret, amennyiben lehetséges, a többi utasoktól elkülönítve helyezendő el. A kíséretnek egyik csendőre mindenestre a kocsis vagy autó nyílt részén, a többi pedig a szállítmánnyal a belső részben foglaljon helyet.

f) A kíséret hivatása a szállítvány megvédelmezése; de annak mennyiségéért azon tisztviselő vagy tulajdonos felelős, akit a csendőrség kísér, miért is a csendőrkíséret a ládákat, bőröndöket stb., melyekben a pénzküldemény el van helyezve, átvinni nem köteles.

VIII. FEJEZET.

Hivatalos levelezés. Jelentések. Feljelentések. Példatár.

I. *Hivatalos levelezés.* Az ügydarabok fekete tintával, cífrázat nélküli jól olvasható betűkkel, javítások és rövidítések nélkül irandók. A fogalmazvány irálya világos, egyszerű és rövid legyen; az előljárónak az alárendeltjeitől kapott jelentést sohasem szabad saját véleménye gyanánt bejelentenie, mert a jelentésért mindig annak fogalmazója felelős. Csak ha igen fontos dologról van szó, terjesztendő fel az alárendeltnek jelentése, de akkor is csak *másolatban*.

Az ügydarab szövegének befejezése után a következő kifejezés irandó: „Isten tartsa meg Önt sok számos esztendeig“. Ezt követőleg jön a keltezés és az aláírás.

A királyi Felségekhez írt folyamodvány vagy jelentés megszólítása: „Uram“, vagy „Asszonyom!“

A csendőrségen belül a következő megszólítások használatosak: ezredes úr, százados úr, stb., Uraságod és Ön. Az „Uraságod“ megszólítás az ezredeseknek, tartományi kormányzóknak és hasonállású polgári tisztviselőknak jár.

A jelentések stb. az első oldalon félhasábosan irandók. A bal hasábra jön az ügydarab rövid kivo-

nata. A többi oldalakon a papírlap egész oldalára lehet írni.

Példa:

Sevillai csendőrörs.

Ezredes Úr,

Van szerencsém Uraságodnak tudomására hozni, hogy

(szöveg)

Isten tartsa meg Uraságodat

sok számos esztendeig.

(Ügydarab rövid kivonata)

Sevilla, 1927 január 5.

Az őrsparancsnok:

N. N.

A csendőrtercio parancsnokának, Málaga.

A spanyol kir. csendőrség alakulatai a hivatalos levelezésnél a többi hivatalok részére előírt hivatalos bélyegzőket használják. A borítékon a csendőralakulat hivatalos bélyegzőjének és az S. N. betűknek (Servicio Nacional: Állami Szolgálat) rajta kell lennie.

A csendőrség alakulatai, továbbá a szolgálatban levő járőrök stb. fel vannak jogosítva állami táviratok feladására. Titkos tartalmú hivatalos táviratoknál a minden csendőralakulatnál meglevő kulcs (chiffre) használandó.

Jelentések. Sürgős jelentések közvetlenül, esetleg táviratilag terjesztendők fel azon parancsnoksághoz vagy hatósághoz, mely az intézkedésre hivatott, azonban egyidejűleg az írásbeli jelentés a közvetlen előljárónak is megküldendő. A jelentésben kiemelendő, hogy az ugyanakkor mely hatóságnak vagy parancsnokságnak küldetett meg.

A csendőrség főparancsnokának az időszaki jelentéseken kívül csak a fontosabb események jelentendők, mint p. o. tűzvész, árvíz, vasúti szerencsétlenség, az ilyeneknél nyújtott segítség, gonosztevőkkel való összeütközés, a csendőrség ellen intézett támadások, nagyobb rablások és lopások, és általában minden nagyobb bűncselekmény, különösen pedig a közrend és nyugalom elleni cselekmények. Ezen utóbbiak egyidejűleg a tartomány katonai és polgári kormányzójának, a hadtestparancsnoknak, állomásparancsnoknak, a zászlóalj-, század- és őrsparancsnokságnak és I. foku bíróságnak is bejelentendők. Lázadás vagy felkelés táviratilag a hadügyminiszteriumnak is bejelentendő. A közrend elleni bűncselekményekről az illetékesek mindig *táviratilag* értesítendők.

Egyéb fontos, a csendőrség főparancsnokához táviratilag bejelentett eseményeknél minden esetben hozzáfűzendő, hogy a jelentést tevő csendőralakulat az adott esetben minő rendszabályokat alkalmazott.

Feljelentések. A csendőrség a különböző büntetteket és kihágásokat katonai és polgári hatóságokhoz jelenti:

a) *A polgármesterhez:* a községi rendeletek elleni kihágások, a vasárnapi munkaszünet be nem tartása, erdő- és útrendészeti kihágások és a közigazgatási hatóságok által általában kiadott rendeletek és intézkedések be nem tartása.

b) *A tartományi kormányhoz:* a fegyverek gyártására, eladására, tartására és használatára vonatkozó rendeletek be nem tartása, gépkocsik által elkövetett útrendészeti kihágások.

c) *Allamépítészeti hivatalhoz:* útrendészeti kihágások, amennyiben ezek állami, az állam által fenntartott vagy egyéb közúton követték el.

d) *Állami erdészeti hivatalhoz:* az összes erdőrendészeti kihágások.

e) *A pénzügyőrséghez:* a csempészet és vámcsalás esetei és az összes jövedéki kihágások.

f) *A községi bíróságokhoz:* a büntetőtörvénykönyvben foglalt kihágások általában, különösen a vadászati és halászati törvény megszegése, amennyiben ez büntettnak vagy vétségnek nem minősíthető.

g) *A vizsgálóbíróhoz:* A büntetőtörvénykönyvben és külön rendeletekben megállapított összes büntettek és vétségek a kihágások kizárásával.

h) *Katonai kormányzókhöz és parancsnokokhoz:* minden bűncselekmény, mely háború és béke idején katonai érdekek ellen irányul.

i) *A haditengerészet parancsnokságaihoz:* azon kikötőben, ahol ilyenek székelnék, a tengeri halászati

törvények elleni kihágások és büntettek, továbbá az összes, a jogkörük területén elkövetett büntettek.

FÜGGELÉK.

A csendőrségi Szolgálati Szabályzat függeléke tartalmazza mindazon eseteket, melyekben a csendőrségnek kötelessége az első segélynyújtás, p. o.: a szabadban talált sebesültek és betegek elszállítása, a sebesültek bekötözése, az ilyen esetekben fogantatandó óvatossági rendszabályok, mérgezési eseteknél követendő eljárás, halálesetek megállapítása és végül a csendőrség magatartása tűzvész esetén.

(Vége.)

CSENDŐR LEKSZIKON

91. Kérdés. *A hitelező jelen van, midőn késedelmes adósának fizetnek. Az adós elé tett pénzből 2 pengőt elvesz s kijelenti, hogy ezt az adósság fejében veszi el. Az adós erre rárohan a hitelezőre, földre teperi és a 2 pengőt tőle visszaveszi. Van-e itt büncselekmény s ha igen, milyen?*

Válasz. A hitelező akkor, amidőn az adós elé rakott pénzből egy részt követelése fejében egyszerűen elvett, önbíráskodást gyakorolt ugyan, de nem követett el büncselekményt. Az adós azonban akkor, midőn a pénzt erőszakkal visszavette, a Btk.-be ütköző cselekményt követett el. Ez a Btk.-be ütköző cselekmény a 350. §-ban tiltott zsarolás vétsége. A Btk. 350. §-a elvileg nem törődik azzal, hogy az erőszakos módon követelését behajtó hitelező magánjogilag jogos alapon áll-e, mert a törvényhozó itt a jogtalan eljárást, a behajtás jogtalan módját bünteti, ami az erőszakban, vagy fenyegetésben nyilvánul meg. Ha a hitelező erőszakkal vagy fenyegetéssel vette volna el a két pengőt, ő is zsarolást követett volna el.

92. Kérdés. *A bordélyház tulajdonosa a tőle önkényesen távozó és útrakészen álló kéjnéőtől elveszi annak ruhaneműit tartalmazó csomagját azzal, hogy azt meg nem kapja addig, míg 25 pengő adósságát ki nem fizeti. Kerítésről, vagy zsarolásról lehet-e itt szó?*

Válasz. A kerítés büncselekménye szempontjából azt kell megvizsgálnunk, hogy a bordélyház tulajdonosának eljárása a bordélyházban való visszatartás fogalmát kimeríti-e. Igaz, hogy a bordélyos a kéjnéő személye ellen nem alkalmazott erőszakot, nem követett el olyan cselekményt, amely a személyes szabadság megsértésének lenne tekintendő. A Bn. 44. §-a nem magyarázza meg közelebbről, mit ért azon, hogy valaki „valamely nőt bordélyházban akarata ellenére visszatart”. Visszatartásnak tekintendő-e tehát az, hogy ha egy bordélyos úgy jár el a távozni készülő nővel, hogy ruháit visszatartja? Véleményünk szerint ez az eljárás kimeríti a visszatartás fogalmát, mert a bordélyos eljárása nagyon is alkalmas lehet arra, hogy a nő meggondolja magát és lemondjon a távozásról. Ha az mégis eltávozik, a bordélyos cselekménye eszerint a kerítés kísérlete. Meg kell jegyeznünk, hogy az 1925:XIX. t. c. 1. c. a kerítésnél addig fontos 20 éves korhatárt 21 évre emelte fel.

93. Kérdés. *A hitelező az adóstól hátralékos tartozása fedezetéül váltót kér. Az adós a hitelező által hozzá vitt kitöltetlen váltót alá is írja. A hitelező követeli, hogy az adós házastársa is írja alá a váltót váltójogi kötelezettként, ez azonban az aláírást megtagadja azzal, hogy kitöltetlen váltót nem ír alá. A hitelező erre durva szidalmakban tör ki, de nem éri el a házastárs aláírását, mire eredménytelenül távozva, másnap peresíti az adós által aláírt váltót, jöllehet abban állapotott meg adósával, hogy a váltót egy pénzügyintézetnél leszámítoltatja és három hónapos lejáratl fogja kitölteni. Büntetőjogilag mily megítélés alá esik a hitelező eljárása?*

Válasz. A hitelező eljárása a Btk. 404. §-ába ütköző, a 403. §. 1. pontja szerint minősülő magánokirathamisítás büntettének tényelemeit kimeríteni alkalmas. Az, hogy a hitelező megtévesztésével érte el a váltó aláírását, nem külön büncselekmény, mert ez lényegileg benne van a 404. §-ba foglalt tényálladékban. A hitelezőnek a házastárs aláírásának elmaradásával kapcsolato-

tos szitkozódása inkább a bosszúság kifejezése, mint arra irányuló kísérlet, hogy a házastárs aláírását kicsikarja.

94. Kérdés. *Az anyjával házközösségben élő 22 éves hajadon lugkőoldatot iszik öngyilkos szándékkal. A halál azonban a mérgezést követő harmadik napon következik be. Terheli-e az anyát gondatlanság amiatt, hogy az öngyilkos nőhöz orvost nem hivatott?*

Válasz. Az anyának feltétlenül kötelessége halálos betegségbe esett gyermekéhez orvost hivatni. Ennek elmulasztása alkalmas lehet a büntetőjogi gondatlanság megállapítására, mert nincs kizárva, hogy az idején érkező orvosi segítség a beteget az életnek megmentette volna. Ha azonban a mérgezést követő halálos eredményen az orvosi segítség sem változtatott volna, büntetőjogi gondatlanságról, illetőleg a Btk. 290. §-ának alkalmazásáról nem lehet szó.

95. Kérdés. *Az egyik szomszéd tyúkjai téli időben, midőn mindent hó takar, átmennek a másik szomszéd kertjébe. Ez a szomszéd megfog néhány tyúkot s azokat leölve átdobja szomszédja telkére. Felelősségre vonható-e ez a szomszéd vagyonrongálás miatt?*

Válasz. Igen. Feltéve, hogy a tyúkok kárt okoztak is, az érdekelt félnek legfeljebb zálogként való behajtáshoz volt joga, de az állatok kiirtására nem.

96. Kérdés. *Az ágyban fekvő halott embert régi haragosa az ablakon keresztül föbelövi dum-dum lövedékkel abban a hiszemben, hogy alvó emberrel van dolga. Mi ennek az esetnek büntetőjogi eldöntése?*

Válasz. Az nem lehet vitás, hogy minden emberölési cselekményt csak élő ember ellen lehet elkövetni, mert az emberölés jogi tárgya az élethez való jog. Holttesten tehát emberölést vagy annak kísérletét nem lehet elkövetni. Hogy a kérdésben említett cselekmény tekintendő-e a meghalt ember, vagy emléke meggyalázásának (1914:XLI. t. c. 22. §.), esetleg a lövés folytán előállt vagyonrongálás miatt a tettes a Btk. 418. vagy 421. §-a alapján felelősséggel tartozik-e, az az eset konkrét körülményeitől, illetőleg az előterjesztett magánindítványtól függ. Elvileg a felelősség megállapításának ebben az irányban nincsen akadály.

97. Kérdés. *A sértett konyhakertjében kárban találja szomszédjának ludjait. Zálogolás címén a ludakat be akarja hajtani házának udvarára, ám odarohan a szomszéd s egy szöllőkaróval ütlegelni kezdi a sértettet s ezzel a ludak behajtását meg is akadályozza annyival is inkább, mert segítségére jött házastársa is, aki szintén segít ütlegelni a káros gazdát. A gazda erőlyesen védekezik s bár maga is 8 napon belül gyógyuló testi sérülést szenved, a keze ügyébe akadt kapával a támadó házaspáron részben 8 napon belül, részben 8 napon túl gyógyuló testi sértést okoz. Mily büncselekményekről van itt szó?*

Válasz. Az első kérdés, amit itt meg kell vizsgálni, az, hogy a sértett jogosultan gyakorolt-e zálogolást. Az 1894:XIII. t. c. 89. §-a szerint a földbirtokosnak joga van a tilosban talált állatokat behajtani. Jogos területen mozgott tehát akkor, midőn őt a tettesek megtámadták és a zálogolást meghiúsították. A tetteseknek ez a cselekménye a Btk. 350. §-ába ütköző zsarolás vétségét alkalmas megállapítani, mert erőszakosan a sértettet a zálogolástól való elállásra kényszerítették. A tettesek az okozott testi sértésért a zsarolás mellett külön büntetőjogi felelősséggel tartoznak (anyagilag halmazat). Az, hogy a sértett a támadóin okozott testi sértéseket a jogos védelem gyakorlásában követte-e el, a bíróság hivatott eldönteni. A sértettet tehát az okozott testi sértések miatt szintén fel kell jelenteni.

98. Kérdés. *Valaki egy alvó férfinak, annak tudta nélkül, fele bajuszát levágja. Milyen büntetendő cselekmény ez?*

Válasz. Ez a cselekmény a tetteles becsületsértés megállapítására alkalmas.

99. Kérdés. *A házi cseléd ellopván a gazdája őrizetében levő cselédkönyvét, egyúttal ruhaneműt is lop el attól s megszökik. Tekintve azt, hogy a cselédkönyve ellopásával a cseléd a szolgálati viszonyt felbontotta, szolgálati lopásnak minősül-e ez az eset s magánindítványra üldözendő-e?*

Válasz. Vita tárgya sem lehet, hogy az ilyen körülmények közt elkövetett lopás a Btk. 336. §-ának 7. pontja alá esik. A szolgálati viszony ugyanis a lopás elkövetésekor tényleg még fennállott, a tettes egyoldalul csak a szökéssel szüntette meg. Jogi értelemben a szolgálati viszonyt még továbbra is fennállónak lehetne tekinteni, ha ugyan a szolgálatadó a szolgálati szerződés megtartásához ragaszkodik és eselédje hűtlen magatartását nem tekinti a maga részéről a szerződés rögtönös felbontására alapnak.

100. Kérdés. *Mily alapon és milyen esetben szokott valakit a bíróság egy helyen való tartózkodásra utasítani vagy valamely helyen való tartózkodástól eltiltani?*

Válasz. A bíróságnak ily irányú intézkedése a Bp. 161. §-án alapszik. Alkalmazása elég ritka s rendszerint oly esetben találkozunk vele, amikor a bíróság az előzetes letartóztatásban vagy vizsgálati fogságban levő egyént szabadlábra helyezi ugyan, de nem tartván eléggé megbízhatónak a szabadlábra helyezettnek további rendőrhatalósági megfigyelését kívánatosnak tartja. A szabadlábrahelyezés ugyanis annak feltételezése mellett történik, hogy a terhelt mindig rendelkezésre fog állni, ha az eljárás folyamán reá szükség lenne s másrészt, hogy magatartásával az igazságszolgáltatást nem fogja megghiúsítani. A bíróság a terhelt méltányolt személyi körülményeinél fogva súlyosnak és esetleg feleslegesnek vélvén a terhelt fogvatartását, szabadon bocsátja ugyan, de bizonyos kétségeket mégis táplál a terhelt személyi megbízhatósága kérdésében. Ezek a bizonyos kétségek jutnak kifejezésre a bíróság szabadlábrahelyező intézkedésével kapcsolatos ama meghagyásban, hogy a terheltnek nem szabad bizonyos községbe vagy tájakra mennie, vagy pedig megjelölt tartózkodóhelyéről nem szabad eltávoloznia. Ezek az intézkedések természetesen azt célozzák, hogy a terhelt ne találjon alkalmat a szökésre, ne beszéljen össze bűnös társaival és ne tüntesse el a bűncselekmény meglevő és esetleg még felfedezetlen nyomait. Jogában áll a hatóságnak tehát az ilyen egyént figyelés alatt tartani s ha gyanus jelenséget észlel, kötelessége ezt az illetékes bíróságnak bejelenteni. Ha pedig a meghagyást kibocsátó bírói hatóság vagy a kir. ügyészség ily figyelésre a rendőri hatóságot felkéri, ez a figyelés kötelessége. Természetes, hogy ha a terhelt a meghagyásban foglalt rendelkezést megszegi vagy szabályos idézés ellenére a bíróságnál meg nem jelenik, ellene az előzetes letartóztatást vagy vizsgálati fogságot újból el fogják rendelni.

101. Kérdés. *Anapokban Franciaország fővárosában jogerős bírói ítélettel kiszabott szabadságvesztés-büntetést töltő több egyént ismeretlen tettesek akként szabadítottak ki a börtönből, hogy a belügyminiszter nevében a börtönigazgatóságnak telefonon hamis szabadlábrahelyező utasítást küldtek? A magyar Btk. szerint mily bűncselekményt követtek el az ismeretlen tettesek?*

Válasz. A francia büntető törvénykönyv az ilyen cselekményt mint a közhivatalnoki hatáskör bitorlását bünteti. A magyar Btk. ezt, mint önálló bűncselekményt nem ismerve, azt a törvényhelyet kell keresnünk, amelybe a kérdésben ismertetett tényálladék belefoglalható.

Elsősorban a Btk. 447. §-ának alkalmazásáról lehet szó. Ez a §. azt bünteti, aki valamely fogolynak a fogságból való megszökésére segítséget nyújt. Ez kétségtelenül alkalmazható a fennforgó esetre, mert bár a kérdésben forgó eset a fogoly valóságos megszökését foglalja magában, ami több, mint amit e §. büntet, más ily irányú bűnesetre alkalmazható intézkedése azonban a Btk.-nak nincsen. Minthogy a bűncselekmény be van fejezve a segítségnyújtással, a fogoly megszökése mint súlyosbító körülmény jön számításba. Bizonyos azonban az is, hogy ily esetekben a fogoly megszökése az őrző személyzet gondatlanságával is kapcsolatos lévén, a személyzetten kívül álló egyéneknek a megszököttesre irányuló kísérletei és fondorlatai e kísérletek és fondorlatok megvalósulásával a megszökés tényétől való fogalmi különválasztása nem tekinthető helytelennek annyival is inkább, mert az őrző személyzet gondatlanságát vagy cinkosságát a törvény külön intézkedéssel bünteti.

Szó lehet azonban itt arról, hogy az ilyen segítségnyújtás értelmi vagy fizikai segélynyújtás-e. Sokan

ugyanis úgy vélekednek, hogy a törvény csak a fizikai segélynyújtást bünteti. Véleményünk szerint minden segítségnyújtás a törvény intézkedése alá vonandó s így a fenti megkülönböztetés lényegtelen. Vannak, akik azt vitatják, hogy a segítségnyújtónak a fogollyal egyet kell értenie, hogy a Btk. 447. §-a alkalmazható legyen. Szerintünk ez sem lényeges, ha a fogolyban a szökésre, illetőleg a jogtalan szabadulásra irányuló akarat megvan.

Nézetünk szerint egyébként a kérdésben tárgyalt cselekmény a Btk. 400. §-ába ütköző, e §. 2. bek. szerint minősülő közokirathamisítás büntettének ismertető jeleit is feltünteti, hiszen a letartóztató intézet főnöke a fogoly elbocsátásáról szóló hatósági intézkedésnek a nyilvántartó könyvbe való bevezetésével tartalmilag hamis közokiratot vett fel, amelynek felvételében a tettesek szándékosan közreműködtek. Itt csak arról lehet vita, hogy a szabadságvesztés-büntetésből időelőtt való jogtalan szabadulás mint vagyoni haszon fogható-e fel. Szerintünk ezt a kérdést mindenféle esetre szóló általános érvényességgel nem lehet eldöntni, mindig a konkrét eset körülményeihez kell igazodnia a döntésnek. A Btk. 400. §-ának 1. bekezdése mindenestre fennforog, még pedig a 2. bek. meg nem állapítása esetén anyagi halmazatban a Btk. 447. §-ával.

AZ ORSZÁGOS TISZTI KASZINÓ KÖZLEMÉNYEI

Tisztikaszinói nyári berendezkedés és buffet. Az Országos Tiszti Kaszinó emeleti helyiségeinek újjáalakítása és karbahozatala végett — a nyári időszak tartamára — földszinti éttermi helyiségeiben rendezte be klubtermeit (olvasót, játékszobát, társalgót, stb.). Ezeknek szomszédságában buffet-termet létesített, hol a kifüggesztett árjegyzék szerint megállapított polgári árak betartásával hideg és meleg ételeket, valamint italokat szolgáltat fel Pinke József vendéglős. Ezenkívül még egy utcai terras, valamint egy fedett kerthelyiség is rendelkezésére áll a kaszinótagok és azok családtagjainak. — A kaszinónak a vendéglőssel való illeténi megállapodása csak ideiglenes, átmeneti intézkedésnek tekintendő, melyet őszre — az akkor adandó viszonyok alapján — követhet csak valamely véglegesen kialakuló megoldás.

SPORT

1927. évi országos csendőrségi úszóverseny Debrecenben.

Az idei országos csendőrségi úszóversenyt Debrecenben, a város alatti híres Nagyerdő újonnan épült modern uszodájában tartották meg.

Derék csendőreink az ország minden részéből seregeseen vonultak fel, hogy összemérjék erejüket s tanubizonyosságot tegyenek arról, hogy ők nemcsak a közbiztonság éber őrei, hanem a legkülönbözőbb sportágak alapos művelői is.

Július 10-én szorgos kezek ünnepi mezbe öltöztették a Nagyerdő árnyas fái közé épített uszodát. A belépőt virággirlandok, nemzetiszínű zászlócskákkal díszített emelvények fogadják. Mindjárt szembetűnik egy hatalmas, leterített asztal, — telve szebbnél-szebb ezüst kelyhekkel, dísztárgyakkal, szivar-, cigaretta-tárcákkal, arany-, ezüst-, bronzérmekkel stb. stb. — sok, sok nyerepménytárggyal.

Egymásután érkeznek a vendégek. Jelen voltak: Szőke Béla, a Csendőrfelügyelőséghez beosztott tábornok, Gidófalvy Elemér ezredes, debreceni csendőrkerületi parancsnok, Kriesfalusi Kriesfalusy Jenő ny. csendőrezredes, dr. Ghyezy Tihamér ker. rendőrfőkapitány, Indrikovics Sándor őrnagy, a berettyóújfalui, Marsalek János őrnagy, a nyiregyházai, Heil Ernő őrnagy, a debreceni osztály-parancsnokok, dr. Kesserű Lajos kuriai bíró, kir. törvényszéki elnök, Zöld József városi tanácsnok stb. stb.

Pontban 8 órakor kezdődött a verseny. Az előmérkőzések már előző nap délután lezajlottak, így csak a legjobbak kerültek szembe egymással.

Egymásután program szerint zajlottak le az egyes számok.

Igen szép eredményt ért el Rieger Mihály gazdasági főhadnagy (V.), ki úgy az 50, mint a 100 m.-es mellúszásban az első helyre került.

A 100, valamint a 200 m.-es gyorsúszásban viszont Micskei Kálmán százados (V.) került az első helyre, ki különösen a 200 m.-esnél erősen előzte ellenfeleit.

A többi számokban elsők lettek még: Baitz Ferenc főhadnagy (V.) és Bárdi Mihály főhadnagy (III.).

A legénység közül különösen szép teljesítményt mutatott: Gerencsér Lajos csendőr (V.), ki úgy az 50, mint a 100 m.-es mellúszásban első lett. Elsők lettek még más számokban: Szóráth Mátyás őrmester (V.) és Madarász Kálmán csendőr (VII.).

Ugy a tiszti, mint a legénységi 4×50 m.-es stafétát az V. kerület csapata nyerte meg. A szegedi kerület egyébként 136 (legtöbb) pontot szerzett s így elnyerte a bajnoki vándordíjat is.

Nagyban emelte a verseny érdekességét az egyes számok közé beiktatott tréfás „kaesa-fogás”, „tányérkeresés”, nemkülönben a „vízből mentés” s a különféle műgrások.

A „tányérkeresés”-nél külön ki kell emelni Szentkirályi Sándor pr. csendőr (gyalog-tanosztály) különös ügyességét. Rövid 5—6 másodperc alatt a 3—4 m.-es vízbe behajított s a fenékre szállt porcellántányért előhozta. Élénk derűtséget keltett midőn 3 tányért hozott elő egyszerre ugyane mélységből 9.8 mp. alatt, vagy midőn egy startoló úrnak a vízbe esett szemüvegjét boszorkányos gyorsasággal „halászta” elő.

A műúszásnál élénk óvációban részesítette a közönség sashalmi Hager Richard alezredes (VI.), ki bámulatos elevenességgel és fürgeséggel mutatott be szebbnél szebb fejeseket, ugrásokat a magas trambulínról.

Igen tetszetős volt Szabó József X. pr. csendőr (II.) műugrása is. A hálás közönség őt is bőven megtapsolta.

Közbeiktatott számként szerepelt a minden kerületből benevezett csendőrök „vízbőlmentés”-e.

Felötözött és oldalfegyverrel ellátott csendőröknek „Rajta” vezényszóra a medence közepén úszó ember nagyságú rongybábút a partra kellett hozniok. Az eredmény annál jobb volt, minél rövidebb idő alatt tudta a csendőr a bábút a partra vonszolni. Egyesek teljesen levetköztek, mások csupán a kardot és a zubbonyt hagyták hátra s nadrágban, bakkancsban ugrottak a vízbe a „fuldoklót” kimenteni.

Egyik-másik csendőr e téren is igen dícséretreméltó eredményt tudott felmutatni. Így pl. Ludány Endre pr. csendőr (VII.) 45 mp. alatt, Nagy József II. őrmester (VI.) 47.2 mp. alatt hozta ki a bábút a partra.

A verseny befejeztével a versenyzők zártrendben felvonultak a díjkiosztáshoz.

Gidófalvy Elemér ezredes csendőrkerületi parancsnok megköszönve az egybegyűlt közönség szíves érdeklődését s a testület iránt tanúsított rokonszenvet, mélyhatású és magas szárnyalású beszédben üdvözölte a versenyzőket s további kitartásra buzdította őket, rámutatva az úszás egyik sűrűn előforduló és megnyilvánuló gyakorlati hasznára, a fuldokló, magával tehetetlen embertársainknak nyújtandó segítség nemes, humánus, emberi érzésből fakadó jótéteményére.

Majd Kneusel-Herdliczka Arnoldné úrasszony, csendőralezredes neje osztotta ki a szép díjakat a nyertesek között.

Különös elismerést érdemelnek a verseny agilis rendezői és a versenybírók tagjai: Császy Miklós százados, Kiss Aladár és Mátéffy István főhadnagyok, továbbá vitéz Paksi-Kiss Tibor százados, kik Heil Ernő őrnagy osztályparancsnok elnöklete alatt a verseny zavartalan lebonyolításában kiváló érdemeket szereztek.

A szegedi kerület sikeres szereplése a „MASz” atletikai versenyén. Szegeden május hó 29-én és június hó 28-án rendezte a „MASz” délkerülete a senior kezdő ver-

senyét, melyben a szegedi csendőr-iskola az alább felsorolt kimagasló eredményeket érte el. *A hármassugrásban:* Első Vida József prb. csendőr, második Pethő József őrmester. *Távolugrásban:* Második Pethő József őrmester, harmadik Vida József prb. csendőr. *Magasugrásban:* Első Musztán Ferenc prb. csendőr, második Vince Aladár prb. csendőr. *Rudugrásban:* Első Musztán Ferenc prb. csendőr, második Szucsánszky Mihály prb. csendőr. *Gerelyhajításban:* Második Vida József prb. csendőr. *Súlylökésben:* Második Pethő József őrmester, harmadik Bándli Károly prb. csendőr. *Diszkoszvetésben:* Második Pintér Pál prb. csendőr, harmadik Pincehelyi József prb. csendőr. *800 m. síkfutás:* Harmadik Szabó József VIII. prb. csendőr. *1500 m. síkfutásban:* Harmadik Butor Aladár prb. csendőr. *110 m. gátfutásban:* Első Musztács Ferenc prb. csendőr, második Pethő József őrmester. *200 m. gátfutásban:* Első Szabó József VIII. prb. csendőr. *4×100 m. staféta:* Első Biró Balázs prb. csendőr, Musztács Szabó VIII. és Tóth György I. prb. csendőrök. *4×400 m. staféta:* Második Biró, Benedek, Szabó VIII. és Tóth I. prb. csendőrökből álló csapat.

HIREK

Vitézzé avatás. A Kormányzó Úr Ó Főméltósága f. évi június hó 26-án testületünkben a következőket avatta vitézzé: *Tisztek:* vitéz Bajay (Burkovics) Ferenc főhadnagyot, vitéz Dénes Elemér századost, vitéz Ághy (Asbóth) Zoltán főhadnagyot, vitéz Péterffy Jenő főhadnagyot, vitéz Bátky József századost, vitéz Temesváry Endre századost, és vitéz zengővári Forray Iván főhadnagyot. *Legénység:* vitéz Lajosbányai (Szlatki) József tiszthelyettes Zomba, vitéz Laczkó Sándor tiszthelyettes Balatonszárszó, vitéz Molnár Ferenc őrmestert Celldömölk, vitéz Gelencsér István törzsőrmestert Szombathely, vitéz Kurucz István tiszthelyettes Hejőcsaba, vitéz Varga József őrmestert Szekszárd, vitéz Kerényi (Keszán) Béla őrmestert Nyergesújfalu, vitéz Varga György csendőrt Budapest, vitéz Váci János csendőrt Derecske, vitéz Fenyves Imre csendőrt Hajduszoboszló, vitéz Balázs Gusztáv őrmestert Mátészalka és vitéz Balogh Ferenc tiszthelyettes Szombathely.

A Kormányzó Ur Ófőméltósága elismerése a 3. honvéd huszárezred zászlószentelési ünnepélyén résztvevő csapatok példás magatartásáért. A Kormányzó Ur Ófőméltósága legmagasabb részvételével Sopronban, folyó évi május hó 22-én lefolyt zászlószentelési ünnep alkalmából Ó Nagyméltósága, a m. kir. honvédség főparancsnoka meghagyta, hogy a kivonult csapatoknak mintaszerű megjelenésükért és példás magatartásáért legteljesebb elismerése, dícsérete és meleg köszönete kihirdetessék. *A Kormányzó Ur Ófőméltósága teljes megaláztatásának nyilvánítása mellett megjegyezni méltóztatott, hogy a kivonult csendőresapat úgy viselkedett, mint a gárda.*

A csendőrség magatartásának dícsérete a zalaegerszegi választások alkalmából. Zalavármegye főispánja a szombathelyi csendőr kerületi parancsnoksághoz a következő átiratot intézte: „Kötelességemnek tartom a Parancsnokság nagybecsű tudomására hozni, hogy a május hó 31-én lefolyt választás alkalmából, továbbá az azt közvetlenül megelőző időben a választókerületekben szolgálatot teljesítő m. kir. csendőrség minden tekintetben kifogástalan magatartásával a hatóságok és a választóközönség legteljesebb elismerését érdemelte ki. Különösen ki kell emelnem azt a kiváló tapintatot, amellyel megtalálta a módot arra, hogy egyrészt a kerület békéjét és rendjét a legteljesebb mértékben fenntartsa, másrészt pedig a lakosságnak a választási küzdelem következtében fokozott mérvű érzékenységét távolról se sértse meg. A m. kir. csendőrség eme kiváló magatartása alkalmas volt arra, hogy a közönség részéről eddig is élvezett megbecsülést és tekintélyt nagymértékben fokozza.”

Tanulmányút. A m. kir. kormány az osztrák csendőrség berendezéseinek és szolgálatának tanulmányozására a m. kir. csendőrség kebeléből háromtagú bizottságot rendelt ki. A bizottság tagjai Szophó Győző ezredes, Vetter Ferenc és Pinczés Zoltán századosok. A bizottság július 18-án utazik Bécsbe, ahonnan az osztrák csendőrség képviselőinek kíséretében meg fogják látogatni Ausztria fontosabb csendőrségi állomásait.

Végezték a csendőrtiszti továbbképző tanfolyam. A budapesti csendőrtiszti tanfolyamok parancsnoksága által vezetett csendőrtiszti továbbképző tanfolyam július 4-én véget ért. A tanfolyam — eltérően az eddigi szokásoktól — nem tartott formális záróvizsgát, hanem a hallgatók július hó folyamán háromtagú tanári bizottság előtt tettek tanúságot az elért eredményről, amelyet egyébként a parancsnokság általánosságban véve kitünőnek minősített. A tanfolyamot a következő századosok végezték el (zárójelben az állományilletékes kerület száma): Antóny Raymond (II.), Beöthy Kálmán (I.), Balla József (VI.), Czigány József (II.), Czeglédy Jenő (VI.), Dreischock István (I.), Démusz Árpád (I.), Demény Elemér (II.), Fasching Gyula (III.), vitéz dr. Gereöffy Géza (I.), Gerecsér Jenő (I.), Györkös Károly (V.), Horváth Ferenc (I.), Horostsák Béla (I.), vitéz Joórend Gyula (V.), Klepp Károly (III.), Krisztea Virgil (IV.), vitéz Király Gyula (VII.), Máthé György (V.), Münster Jenő (VII.), Mészáros Ödön (VII.), Nagy Jenő (VI.), Porpáczy Jenő (III.), Pogány Ferenc (V.), vitéz Sarlay István (IV.), Schultz László (V.), Szirtes Ferenc (I.), Toldy Árpád (VI.), Vass Gyula (III.) és Fáy Gyula (I.).

Új utasítások előmunkálatai. A Szut. és a Csüsz. megjelenésével a csendőrség állandó tanulmányi bizottsága a megállapított programhoz képest tovább folytatja az új utasítások szerkesztési munkálatait. Körülbelül az 1928. év elején két további új utasítás fog megjelenni és pedig a „Szabályzat a m. kir. csendőr legénység személyi ügyeinek kezelésére” és a „Törvényes rendelkezések kivonatos gyűjteményének” új, átdolgozott kiadása. A személyi ügyek kezelésére vonatkozó utasítás tartalmazni fogja a csendőr legénység felvételére, kinevezésére, előléptetésére, szabadságolására, minősítésére, növelésére, állománykezelésére, polgári államszolgálatba való átlépésére, stb. vonatkozó végleges rendelkezéseket, a Törvényes rendelkezések kivonatos gyűjteménye pedig mindazokat a folyó évig megjelent törvényeket és rendeleteket, amelyekre a csendőrségnek a közbiztonsági szolgálatban szüksége van.

A csendőr ne igyék. Péter István és Péter Mihály nagy-lengyeli őrsbeli csendőrök július 29-én Hottó községben rendes szolgálatot teljesítettek. A két csendőr szolgálat közben betért a koresmába s borozni kezdett, ami csakhamar zajos mulatozássá fajult. Mind a két csendőr hamarosan megittasodott s ilyen állapotban a koresmából mindenkit ki akartak kergetni. Péter Mihály csendőr eközben összeszólalkozott Vince Imre hottói lakossal, akivel szemben eredménytelenül kardfegyvert használt, majd lekapta puskáját és Végh Ferenc polgári egyénre, aki a vitába beleavatkozott, öt lövést adott le. A lövések egyike Végh Ferencet azonnal megölte. A magukról ilyen súlyosan megfélemedezett csendőröket azonnal elfogták és bezárást kaptak a szombathelyi honvéd törvényszék fogházába, a kerületi parancsnokság pedig intézkedett, hogy az ügy azonnal hadbírói vizsgálat tárgyává tétessék.

A fogolyra vigyázni kell. Szabó György tiszthelyettes és Medgyesi József keszthelyi őrsbeli járőr sikkasztás gyanúja miatt elfogta Hermann Károly 27 éves gelsei illetékes nap-számot. Július negyedikén az elfogottat a keszthelyi községi fogdába zárták, ahol Hermann 21 óra körül egy őrizetlen pillanatban nadrágszíjára felakasztotta magát s mire észrevették, meghalt. — Mihály Elek tiszthelyettes, egri szakaszparancsnok vezetése alatt egy nagyobb összpontosított járőr többrendbeli betöréses lopás ügyében folytatott nyomozást. A gyanúsítottak között volt egy Szabó Lajos nevű fiatalember is. E hó 26-án Bányafalva község utcáján kísérté nevezetű egy járőr, mikor a fogoly, egy eddig még ki nem derített módon szerzett borotvával, a nyakát elvágta. Életveszélyes állapotban szállították az egri kórházba. A vigyázatlan járőrök ellen az eljárás megindult.

Vízbeült próbaesendőr. A szolnoki csendőriskolánál újoncképzés alatt álló Csáki Ferenc gy. próbaesendőr július 3-án 16 órakor fürdés közben a Tiszába ugrott s valószínűleg görcsöt kapva elmerült s többé nem jött fel a víz felszínére. A mentést bajtársai azonnal megkísérelték, de megmenteni nem sikerült. Csáki próbaesendőr holttestét július hó 6-án Tiszavezseny községnél kifogták. Temetése július 7-én 17 órakor Tiszavezseny községben folyt le Muzsik Zoltán őrnagy, osztályparancsnok jelenlétében s azon a csendőriskola is részt vett.

Előjegyzés öröklakásokra. Villányi-úton, társasvillában külön kertrészes 2-3-4 szobás öröklakásokra előjegyzéseket elfogad dr. Szilágyi Lajos ügyvéd, IV., Hajó-utca 8. Telefon: T. 260-10. A villaépület 12 lakásból fog állani. A tervek az Országos, a Tiszti és a Köztisztviselői kaszinókban megtekinthetők.

Földrengés. Július 8-án 7 óra 10 perckor Várpalota községben körülbelül egy percig tartó erősebb földrengés volt, amely számos más épület mellett az ottani őrs laktanyájának falait is erősen megrongálta. Emberéletben nem esett kár.

A helyesírás szótára és szabályai. Horváth Endre, az ismert szótáríró főnti című munkája folytatásaként új, a mai hivatalos helyesírás szabályainak megfelelő bővebb helyesírási szótárt írt. Az amúgy is könnyen és világosan érthető könyvet kevesebb iskolai képzettséggel bírók kedvéért a nyelvtani szabályok könnyen érthető ismertetésével és stilisztikai magyarázatokkal s az irodalmunkban használt idegen szók írásmódjával és jelentésmagyarázatával kibővítette. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Horváth első helyesírási szótárát 64549/1914—VII/a. sz. rendeletével az összes középiskolák számára segédtankönyvvül elfogadta, ami a legjobb ajánlólevél az ilyenmű munkáról. Ez a szótár mindmáig az egyetlen helyesírási munka, mely minden szót s amellel még a nyelvtani részt is elég kimerítően hozza, a közölt mintegy 20.000 idegen szó jelentésmagyarázatával pedig a szótár egyszerűsége a lexikont is helyettesíti. A munka közel 300 oldalon körülbelül 200.000 szóalakot hoz, hogy ne legyen eset, amikor a forgató ne találja a keresett szóalakot, mert nem csak a tőszókat, hanem azok ragozott és képzett alakjait s az összetett szavakat is közli. Ára 8 pengő. A csendőrség tagjainak azonban 3 pengőért adja a szerző a szótárt. A rendelést gyűjtőknek minden megrendelt 10 példány után a szerző 1 ingyenpéldányt ad. Aki tehát 10-et rendel, annak 11-et küld 30 pengőért, aki 20-at rendel, annak 22-t küld 60 pengőért portómentesen utánvétellel, ha a rendelést augusztus végéig beküldik. Ezeket a kedvezményeket azonban csak korlátolt számban adhatja, azért ajánlatos a megrendelést minél előbb beküldeni a szerző címére. Testületünk tanulni mindig igyekvő tagjai részére ez a kedvezményesen olcsó kitűnő munka lehetővé teszi, hogy az írás minden kívánalmában kiműveljék magukat, ami elsősorban az írásbeli teendők helyes és hibátlan ellátása szempontjából igen kívánatos. A szótárt különben már több száz tanító, tanár s úgy tudományos, mint szépirodalmi író és tisztviselő megrendelte. Helyesen teszik az előfizetést gyűjtők, ha a könyv árát havi 1 pengőjével beszedik, a pénzt azonban nem kell előre beküldeni. A megrendelések címzése: Horváth Endre, Kékestető, Hunyadi-u. 134. sz. Megjegyezzük, hogy Horváth Endre neve a csendőrség körében nem ismeretlen. Egy hasonló munkája a háború előtt több ezer példányban volt az őrsökön elterjedve s mindenki kiváló hasznát vette, aki nem volt egészen otthon a helyesírás minden szabályában.

„A magyar belvízi hajózási jog vázlatja” címmel Toldi Lajos kiadásában egy kötet jelent meg a könyvpiacra. Dr. Sándorfi Kamill egyetemi m. tanár és dr. Vajna István M. F. T. R. felügyelő szakavatott tollal szerkesztett munkája magában foglalja a belvízi hajózási jognak eddig hiányzó, rendszeres és összefoglaló feldolgozását, valamint részletesen ismerteti a békeszerződésekből folyó Dunaegyezmény által teremtett új helyzetet a nemzetközi Dunán. Mivel a könyv egyrészt a belvízi hajózási jog történetét rövid összefoglalásban, másrészt a szorosban a tárgyhoz tartozó rendszabályokat is tartalmazza, különösen alkalmas kézikönyv nemcsak a hajózás és a folyamrendészet, hanem mindazon hatósági személyek részére is, akiknek szolgálatukból kifolyólag a magyar belvízi hajózás ügyeit ismerniük kell.

Dicséret. A m. kir. csendőrség felügyelője a szombathelyi csendőr osztályparancsnokság állományába tartozó Gallai József tiszthelyettes, mert 1926 augusztus 20-án értesülve, hogy a megáradt Sáropatak vize két polgári egyént lovasszekérrel együtt az úttestről lesodort, a helyszínére sietve, az egyik életveszélyes helyzetbe került polgári egyént — dacára annak, hogy nem jó úszó és a jelenlevők közül senki sem mert segítségére menni — csak az ő példaadása után felbuzdult vitéz Szakonyi Lajos polgári egyén segítségével, életének közvetlen veszélyeztetése nélkül szorult helyzetéből kimentette s ezen cselekedetével kötelességtudásáról, önfeláldozó és bátor magatartásáról tett tanúságot.

A szombathelyi m. kir. csendőrkerület parancsnoka a soproni osztály állományába tartozó Salamon József őrmestert azért, mert 1925. évi július hó 25-én a sopronvármegyei Himód községben előfordult nagyobb tüzeset alkalmával — szolgálaton kívül lévén — a helyszínére sietett, a tűzoltásban irányítólag és személyesen is részt vett s ugyanott Bognár Szili István himódi lakost, ki a ráesett égő gerendák alatt és füstben eszméletlenül feküdt s a biztos tűzhalálnak volt kitéve, saját egészségének kockáztatása mellett, veszélyes helyzetéből kimentette, okirattal megdicsérte.

A m. kir. pécsi IV. csendőrkerület parancsnoka: dicsérő okirattal való ellátás mellett teljes elismerését fejezte ki az alábbiaknak: A pécsi osztály állományából: *Bagócsi Mihály, Kadarkúti János és Németh János I. th.-nek*, a kaposvári osztály állományából: *Németh Antal, Pindes József és Keszler János th.-nek* és a csurgói osztály állományából: *Lidi Flórián th.-nek* a közbiztonsági szolgálat terén utóbbi időben tanúsított kiválóan eredményes működéséért, továbbá mint őrsparancsnok alárendeltjeinek vezetése és irányítása körül kifejtett igen buzgó tevékenységéért, továbbá a kaposvári osztály állományából: *Kovács Sándor II. és Csergő Balázs th.-nek*, mint szakaszsparancsnok alárendelt őrseinek vezetése és irányítása körül kifejtett kiváló tevékenységéért, továbbá hosszas és eredményes csendőrségi szolgálatáért. — A pécsi osztály állományából: *Pintér Pál I. th.-nek*, a kaposvári osztály állományából: *Jakab János th.-nek* és a csurgói osztály állományából: *Éberhardt Károly és Varga József II. th.-nek*, mint őrsparancsnok alárendeltjei vezetése és irányítása körül kifejtett kiváló tevékenységéért.

A pécsi osztály állományából: *Kakas Sándor II. és Gazdag László th.-nek* a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett kiválóan eredményes működéséért és mint őrsparancsnok-helyettes alárendeltjei vezetése és irányítása körül kifejtett kiváló tevékenységéért. — A pécsi osztály állományából: *Kiss Péter* törm.-nek, a kaposvári osztály állományából: *Bartók László, Pintér János I., Pápai Imre, Kovács Pál II.* törm.-nek, *Pintér István* őrm.-nek a közbiztonsági szolgálat terén utóbbi időben kifejtett kiválóan eredményes működéséért.

A szekszárdi osztály állományából: *Szima Miklós th.-nek*, a kaposvári osztály állományából: *Pál János, Somodi Pál th.-nek, Hartner János, Hegedüs Mihály, Kiss István III., Tóth Gábor II.* törm.-nek hosszas és eredményes csendőrségi szolgálatáért, különösen pedig a közbiztonsági szolgálat terén utóbbi időben tanúsított kiválóan eredményes működéséért.

A szekszárdi osztály állományából: *Kelemen Miklós, Vagonics Boldizsár, Dankó László th.-nek*, a kaposvári osztály állományából: *Vitéz Vágó János, Vittek Márton th.-nek* és *Nagy Gábor I.* törm.-nek, mint a csendőriszolgálat beosztott segédoktató és újonckiképző alárendeltjei vezetése és irányítása körül minden irányban kifejtett kiváló tevékenységéért. A szekszárdi osztály állományából: *Varga József X.* őrm.-nek mint az iskola szolgálatvezetője, minden tekintetben kifejtett kiváló tevékenységéért.

A pécsi osztály állományából: *Kurdics Balázs és Valasek Alajos th.-nek*, a kaposvári osztály állományából: *Bányai János és Szekeres István th.-nek*, mint osztály segéd-tisztviselési segéd munkás kiválóan eredményes működéséért.

A pécsi osztály állományából: *Bereczki András th.-nek*, mint a csendőriszola irodavezetője, kiválóan eredményes működéséért; továbbá *Kovács Ferenc II. g. th.-nek*, mint az osztály gazdasági hivatalához beosztott segéd munkás kiválóan eredményes működéséért. A kerületi segéd-tisztviseléshez beosztott *Abrahám Damáz th.-nek*, a törzsgazdasági hivatalhoz beosztott *Kocsis János, Kutiss János, Hermann Gyula és Szalay Sándor III. g. th.-nek*, mint a kerület törzséhez tartozó segéd munkás kiválóan eredményes működéséért. — *Bohár Sándort*, a szekszárdi osztály állományába tartozó őrmestert azért, mert az 1926. év április havában egy nagyobb szabású lopás büntetnének tettesét, fáradságot nem kímélve, körültekintő, hosszantartó és alapos nyomozásával — az összes bűnjeleket is megszerelve — az igazságszolgáltatás kezére juttatta. — *Hiloz János* szekszárdi osztály állományába tartozó csendőrt azért, mert az 1926. év június havában egy méhmagzatelhajtás büntetnének tetteseit ügyes, körültekintő és nagy buzgalommal végrehajtott nyomozásával az igazságszolgáltatás kezére juttatta. — *Nyilvánosan megdicsérte*: a pécsi osztály állományából: *Kustyan Mihály th.-t, Bóbis János* törm.-t, *Punak Péter, Muzer János* őrm.-t, a szekszárdi osztály állományából: *Lakits József, Virág Lajos, Lukács Imre* törm.-t, *Németh József VIII. és Harmath Ferenc* csendőrt, a kaposvári osztály állományából: *Szilágyi István* törm.-t, a csurgói osztály állományából: *Papp József I., Dancsó István, Szöcs András, Czippán K. Sándor, Kovács Lajos II., Farkas Mihály, Lőrincz Ferenc, Kleberg Ferenc, Nagy János I., Kovács Gyula III. és Részeg Antal* törm.-t a közbiztonsági szolgálat terén a legutóbbi időben kifejtett buzgalomuk és eredményes tevékenységükért.

A csurgói osztály állományából: *Kövári János, Bagi Ferenc, Koloszácz Ferenc és Mada János th.-t*, mint őrsparancsnok-helyettes alárendeltjei nevelése és irányítása körül kifejtett buzgó tevékenységéért.

A pécsi osztály állományából: *Bárdos Menyhért* őrm.-t, a szekszárdi osztály állományából: *Fejes József* és *Koronkai József* csendőrt, a kaposvári osztály állományából: *Kovács Elek* őrm.-t, mint az iskolához beosztott segédoktató az újonck kiképzése körül tanúsított buzgó szolgálatáért.

Csendőrségi szállító!

Társasági sapka káki szintartó kammgarn	P
bőrernyő, bőrizzasztó, bőrrohamszjijjal	6.—
Társasági sapka káki a legfinomabb kammgarn	
bőrernyő, bőrrohamszjij, bőrizzasztóval, selyembéléssel luxus kivitel	7.—
Bocskay sapka bőrizzasztóval és teljes felszereléssel	3.52
Ezüst sapkarózsa email nemzeti betéttel I. rendű	35
Ezüst kalapzsinór I. rendű	1.60
Tollforgatók	45

a 38 év óta fennálló és a csendőrségnél elismert

MÁRER egyenruházati intézetében

Budapest, VIII., Baross-tér 6,

a Keleti p.-udvar érkezési oldalán, a Baross-szoborral szemben.

Telefon: József 321—78.

Kérje a legújabb árjegyzéket!

A Csendőrségi Lapokban

csak olyan teljesen megbízható cégek hirdeteit közöljük, amelyekről olvasóink bizalommal vásárolhatnak. Annak a cégnek a hirdetését, amely ellen a legkisebb jogos kifogás merül fel, azonnal töröljük, miért is kérjük olvasóinkat, hogy minden felmerült panaszt velünk közölni sziveskedjenek.

Írógép ügyben!

Értesítem úgy az eddig érdeklődő, mint a jövőben gépet venni szándékozó Urakat, hogy az írógépek részletre való eladását újból megkezdtem. 10 és 12 havi részletre 20—25 pengős összegekben újból adok amerikai elsőrangú gépeket, keveset használt, kijavított állapotban 2—3—4 évi garanciával.

Érdeklődésre részletes ajánlattal szolgál:

NÉMETH LÁSZLÓ

ÍRÓGÉP BEHOZATALI ÉS KERESKEDELMI VÁLLALAT
V., Alkotmány-utca 12. Telefon: T. 222—77.

Fegyvereket és töltényeket szállít
juttatunk: —————

KNÉBL FERENC puskaműves
Budapest, Baross-utca 17/c.
Ártap 10 fillér ellenében.

A szekszárdi osztály állományából: *Kardos Sándor* th.-t, *Bezák József* t. örm.-t, és *Oláh András* örm.-t, a kaposvári osztály állományából: *Gulyás Mihály*, *Czinka János* th.-t, *Hideg Vendel*, *Kiss József II.*, *Tamás István*, *Beke János* t. örm.-t és *Hir János* örm.-t a közbiztonsági szolgálat terén az utóbbi időben tanúsított eredményes működéséért, valamint hosszú és eredményes esendőrségi szolgálatáért. A kerület törzsének állományába tartozó *Schnobel László* esendőrt, mint a kerület segédtisztviselőségéhez beosztott segédmunkás igen buzgó és eredményes működéséért. A pécsi osztály állományából: *Burai József* th.-t, mint egészségügyi altiszt kiválóan eredményes szolgálatáért.

A m. kir. debreceni VI. esendőrkerület parancsnoka által dicsérettel okirattal láttattak el: Besenyei Gáspár tiszthelyettes a kisvárdai osztály állományában, hosszú esendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban általában, valamint szakaszparancsnoki minőségben alárendeltjeinek kiképzése, vezetése és nevelése körül minden alkalommal kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységéért; *Kormos István* tiszthelyettes a kisvárdai osztály állományában, hosszú esendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban minden alkalommal kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységéért, nemkülönben alárendeltjeinek helyes és célirányos vezetése és neveléséért; *Zajdon Vilmos* tiszthelyettes a berettyóújfalui osztály állományában hosszú esendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban minden alkalommal kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységéért, valamint alárendeltjeinek helyes és célirányos nevelése és vezetéséért; *Zsuga Sándor* tiszthelyettes a berettyóújfalui osztály állományában, hosszú esendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban, valamint irodai alkalmaztatásában minden alkalommal kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységéért, nemkülönben alárendeltjeinek helyes és célirányos nevelése és vezetéséért; *Pleskó Pál*, *Nagy Bertalan* és *Gyimóthi Pál* tiszthelyettes a mátészalkai osztály állományában, hosszú esendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban minden alkalommal kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységéért, valamint alárendeltjeinek helyes és célirányos nevelése és vezetéséért; továbbá nyilvánosan megdicsérte: *Pivarnyik Lajos* tiszthelyettes a debreceni osztály állományában, hosszú esendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban, valamint alárendeltjei kiképzése és

vezetése körül kifejtett buzgó és eredményes tevékenységéért; *K. Horváth Tamás* törzsrőrmestert a debreceni osztály állományában, hosszabb esendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban kifejtett buzgó és eredményes tevékenységéért; *Porosin Márton* tiszthelyettes a kisvárdai osztály állományában, hosszabb esendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban, valamint alárendeltjeinek nevelése és vezetése körül kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységéért; *Kozma Mihály* tiszthelyettes a kisvárdai osztály állományában, segédoktatói minőségben a esendőrségi iskolánál kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységéért; *Szöke Mihály* törzsrőrmestert a kisvárdai osztály állományában, hosszú esendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban minden alkalommal kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységéért; *Pálfalvi Péter* tiszthelyettes a berettyóújfalui osztály állományában, hosszú esendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységéért, valamint alárendeltjeinek helyes és célirányos nevelése és vezetéséért; *U. Nagy József* tiszthelyettes a berettyóújfalui osztály állományában, hosszabb esendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységéért, valamint alárendeltjeinek helyes és célirányos nevelése és vezetéséért; *Tachscherer György* törzsrőrmestert a berettyóújfalui osztály állományában, hosszú esendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban, valamint őrsparancsnokhelyettesi minőségben kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységéért; *Pataj János* és *Mik János* törzsrőrmestert a berettyóújfalui osztály állományában, hosszabb esendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységéért; *Kocsor László* és *Bukva János* tiszthelyetteseket a mátészalkai osztály állományában, hosszú esendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységéért; *Bálint Márton* tiszthelyettes a mátészalkai osztály állományában, hosszabb esendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységéért; vitéz *Bélteki Mihály* tiszthelyettes a mátészalkai osztály állományában, hosszabb esendőrségi szolgálati ideje alatt általában, jelesen pedig irodai alkalmaztatásában kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységéért; *Rékási László* törzsrőrmestert a mátészalkai osztály állományában,

HEGEDŰ
HARMONIUM
TÁROGATÓ
CIMBALOM
HARMONIKA
CITERA

és az összes hangszerek, legjobbak, csakis itt a gyárban kaphatók.
Művészién javít, legjobb húrokat készít.
Arjegyzéket ingyen küld

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szab.
hangszergyárz
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 71.
Csendőrségnek részletfizetési kedvezmény.

SIMON GYULA

bőrönd és díszmű készítő, a közg.
tisztviselők szerződéses szállítója

Budapest, VIII., Baross-utca 1. szám.

Csendőrségi tagoknak árengedmény.

Kerékpár

közvetlen gyári lerakat eredeti német és francia uti és versenykerékpárok kényelmes részletfizetésre is.

Alkatrészek és pneumatik gyári árban kaphatók.

Varrógép

közvetlen gyári lerakat.
Eredeti német himző, stoppoló, ajourozó új rendszerű Central-Bobbin varrógépek kényelmes részletfizetésre is kaphatók.

„GÉNIUS” GÉP SZAKÜZ EYBEN

Károly-körút 3.

Csendőrség részére 30%-kal olcsóbban

fogorvoslási és fogtechnikai műveletek

Idb. Fenyvessi Vince Menyhért
intézetében

Budapest, IX., Ráday-u. 5. (Rávin-tér melletti)

Rendelés: reggel 9-től este 6-ig.

Rövid kezelési idő!

Modern BUTORSZALON

ÜLLŐI-UT 14. BAROSS-UTCA 11.

Olcsó szolid kiszolgálás! Cégtul.: **Gáspár Nándor.**

PORTABLE

irógépeink árban, minőségben utolérhetetlenek

Jótállással 224 pengő. Részletfizetéses kedvezmények

Ujlaki Béla R.-T. Budapest, Erzsébet-kr. 28.

12 havi részletre kaphat háló-, ebédlő-,
úriszoba és konyha-
bútort a legolcsóbbtól a leg-
drágább kivitelig.
BLEIER Rákóczi-út 30. felelemelet.

hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban kifejtett buzgó és eredményes tevékenységéért; *Gál János* törzsőrmestert a mátészalkai osztály állományában, hosszús csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban kifejtett buzgó és eredményes tevékenységéért.

Elöléptek. Törzsőrmesterré: a IV. számú csendőr kerületben: *Pagács Pál*; az V. számú csendőr kerületben: *V. Nagy Lajos* őrmesterek. Őrmesterré: a III. számú csendőr kerületben: *Kovács János II.*, *Borbély József*, *Lorcsi Zsigmond*, *Szabó József IV.*, *Lettner Gyula*; a IV. számú csendőr kerületben: *Luft József I.*, *Szombath László*, *Nagy István VIII.*, *Sárközi György*, *Kardos János*, *Sifter Ferenc*, *Horváth József VII.*, *Vida Sándor*; az V. számú csendőr kerületben: *Bagi János*, *Szabó János VIII.*, *Agoston László*, *Tebacher Ferenc*, *Maródi József*, *Fodor Miklós*, *Magda Szilveszter*, *Friebert Sándor*, *Hódi Sándor* és *Csizmadia Gábor* csendőrök.

Házasságot kötöttek: *Ugray Gábor III.* számú csendőr kerületbeli főhadnagy *Tomka Edit* úrnővel Keszthelyen. A III. számú csendőr kerületben: *Nink József* őrmester *Balogh Mária*val Ostffyasszonyfán; a IV. számú csendőr kerületben: *Pásztor Mihály* tiszthelyettes *Olasz Juliannával* Hódmezővásárhelyen, *Gonda Ferenc* tiszthelyettes *Biró Katalinnal* Pincehelyen, *Dankó László* tiszthelyettes *Porth Margittal* Szekszárdon, *Pobori Lőrinc* tiszthelyettes *Sándor Erzsébet*tel Hedrehelyen; az V. számú csendőr kerületben: *Boros Tamás* törzsőrmester *Vigh Annával* Szegváron.

Elhaltak: *Gyócsi István IV.* számú csendőr kerületbeli csendőr a budapesti II. számú honvéd és közrendészeti kórházban, *Kádár János V.* számú csendőr kerületbeli tiszthelyettes Szentesen.

Kérelmek. *Kölesönös áthelyezésüket óhajtanák:* *Bernáth Lajos* tiszakerecsenyi (kisvárdai osztály) különítménybeli csendőr a székesfehérvári kerület területére; *Szépe Ferenc* csendőr (hajmáskéri tiszti különítmény veszprémi osztály) a szegedi kerület területére; *Balogh Sándor* dunaföldvári őrsbeli csendőr (szekszárdi osztály) a szegedi kerület szentesi, gyulai vagy makói osztályai területére. Kérik bajtársaikat, akik kölesönös áthelyezésüket szintén óhajtanák, hogy címüket velük közöljék.

Siska Pál Zemplén megye, nagytárkányi születésű csendőrt kéri *Siska István* vaskőbányai felvígyázó (Felsőtelekes, Borsod m.), hogy címét vele közölje.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Cikket nemcsak a csendőrség tagjaitól, hanem bárkitől elfogadunk s azt megfelelően honoráljuk. Kéziratot nem adunk vissza. A közleményeket kérjük az ivnek csak egyik oldalára, lehetőleg félhasábosan és könnyen olvasható írással írni. A szerkesztői üzenetekben mindenkinek válaszolunk, levélben senkinek, válaszbélyeget tehát fölösleges beküldeni. Jeligéül kérjük kisebb helységek neveit választani, mert az azonos jeligéből származó félreértéseket csak így lehet elkerülni. Az előfizetést kérjük pontosan megújítani, mert a felszólítás költségét külön felszámítjuk. A Csendőrségi Lapok részére szánt pénzküldeményeket ne a szerkesztőségnek, hanem a Nemzeti Hitelintézet Budapest—Krisztinavárosi fiókjának tessék beküldeni (Postatakarékpénztári chequeszámla: 1672.). A szelvényen mindig jelezni kell, hogy az összeg a Csendőrségi Lapok folyószámlájára lett befizetve. A hozzánk intézett leveleket így kell címezni: „A Csendőrségi Lapok szerkesztőségének Budapest, I. ker., Vár, Országház-utca 30. szám.”

M. T. ny. th. Karád. Amennyiben a megnevezést rokkant-és nyugdíjgyelet a nyugdíjsegély kifizetését a polgári orvosi vizsgálat alapján megtagadta, Önnek joga van az alapszabályok 16., 17. és 32. szakaszai értelmében az egylettől szakorvosi felülvizsgáltatását kérnie, ha pedig itt is elutasítanak, joga van igényével a külön választott bírósághoz fordulni. Ha mind a két helyen elutasítják, akkor az elutasításba bele kell törödni, illetve, ha eddig befizetett tagdíjait nem akarja elveszíteni, akkor fizesse azokat tovább addig, amíg valóban munkaképtelenné, illetve polgárilag keresetképtelenné válik, akkor az egyletnek a segélyt ki kell fizetnie. Az a körülmény, hogy valakit az állam vagy a munkaadója nyugdíjazott, az egyletre nézve még nem teszi kötelezővé a segély kiutalását. Levelét közölni feleslegesnek tartjuk, mert csendőrségi egyéneknek az egyletbe úgy sem szabad belépniök, ez az egyletnek újonnan alkotott alapszabályaiban kifejezetten is meg van tiltva.

Mátravidék. A kérdés tárgyalás alatt áll, így arról felvilágosítást nem adhatunk.

„FOTÓ“
fényképezési szaküzlet
BUDAPEST
VII., Rákóczi-út 80.

Tiszteknek és véglegesített
csendőröknek **6 havi hitel**

Fotó osztály:

Nagy választék minden árban elsőrangú gyártmányú gépekben, felszerelésekben és anyagokban.

Rádió osztály:

Kész készülékek, alkatrészek, vázlatok, accumulatorok stb. stb.

Optikai osztály:

Mindenemű látcsövekben nagy készlet; szemüvegek, javítások orvosi vényre. Pontos és gyors kiszolgálás.

Gramofon osztály:

A mai kor legtökéletesebb angol beszélőgépei a leg-egyszerűbb kivitelűtől a legdrágább kivitelűig. Lemezek nagy választékban.

Mechanikai gyermekjáték osztály:

Vasutak (gőz-, villany- és óraszerkezettel), vasúti felszerelések, gőzgépek, gyerekkinók stb. stb.

Láb- és kézzizadását legbiztosabban megszünteti a

FORMIN

crém és hintőpor ára együtt P 1:30. Postai megrendeléseket azonnal továbbít főraktár:

SZÉKELY ADORJÁN

„Isteni Gondviselés“ gyógytára

DEBRECEN.

Csendőrtisztek és altisztek

RUHÁZATI

szükségletüket **minőség, árak, törlesztési feltételek** tekintetében **legelőnyösebben** még mindig csak

DR. LENGYEL ÁBRIS

nyugalmozott máv. titkár

RUHÁZATI ÁRUHÁZ

Budapest, V., Sas-utca 29. (Szabadság-tér sarok)

cégnél szerezhetik be.

☞ Kérdőzködére készséges levélbeli vagy telefoni felvilágosítást nyújtok.
Telefon: Lípót 962-49.

Th. Felsőgalla. 1. Kormányzó Úr Öfömlősága nejét előírás szerint tiszteletadás nem illeti meg, nagyon természetes azonban, hogy annak, aki Öfömlősága nejét felismeri, nem a szabályzat, hanem az illem eleni szabályai alapján kötelessége tiszteletadással üdvözölni. Csapatok tiszteletadást nem vezényelnek. 2. Öfömlősága gyermekeit tiszteletadás sem egyének, sem csapatok részéről nem illeti meg. 3. Közjogilag a „Fömlőságú” cím Öfömlősága gyermekeit nem illeti meg, őket tehát a társadalmi életben szokásos címzessel kell illetni.

Rikatező. 1. Budapest főpolgármesterét méltóságos cím illeti meg. 2. Az illetőség elnyerése iránti kérvényre 1 P 60 filléres okmánybélyeget kell tenni. A kérvényhez csatolni kell az állampolgársági bizonyítványt és helyhatósági bizonyítványt arról, hogy jelenlegi állomáshelyén mennyi ideje tartózkodik. Megjegyezzük, hogy ha nem Budapesten tartózkodik, Budapest székesfőváros elvileg nem veszi fel a maga községi illetőségébe. Közalkalmazottak — tehát a csendőrség tagjai is — elvben annak a községnek az illetőségébe való felvételüket kérelmezhetik, ahol a legutóbbi öt év alatt a leg-huzamosabb ideig tartózkodtak. Egyébként olvassa el az 1886. évi XII. t.-c.-et, abból mindent megtud, amit a községi illetőség megszerzésével kapcsolatban tudnia kell.

Baja 1. Nyugdíjas férfi és nő szabadon léphetnek egymással házasságra, a nyugdíját egyiknek sem szüntetik meg.

Rokkant. A volt brassói pótszárny az irattárát a budapesti pótszárnynak adta át, irattára azonban a pótszárnyak megszűnésével ki lett selejtítve úgy, hogy a kért okmányt most már nem lehet megszerezni.

Illeték. A gyógyszerköltiséget a gazdasági hivatal minden további engedély nélkül kifizeti akkor is, ha a csendőr az őrsön volt gyengélkedő. Adja át az orvosi vényt őrsparanesnokának és kérje, hogy azt kifizetés végett a gazdasági hivatalnak terjessze fel. A vényem fel kell tüntetnie a következőknek: 1. P. p. (pro paupere) jelzésnek, 2. a csendőr nevének, aki részére az orvos a vényt kiszolgáltatta, 3. az

orvos aláírásának és 4. az orvos igazolásának, hogy a rendelt gyógyszer a szorosán vett gyógykezeléshez tartozik. Különleges gyógyszerkészítmények (ú. n. speciálítások) a kincstár terhére el nem számolhatók.

Gyulai őrs. 1927. Lázár István őrnagy 1924-ben Zalaegerszegegen meghalt.

Novara. 1. Ha katonai szolgálatának tartamát igazolni tudja, kötelezője 1928 március 31-én jár le. 2. 28-ik életévének betöltése előtt nősülési kérvényt még akkor sem adhat be, ha hat évi csendőrségi tényleges szolgálatát hamarabb tölti be.

Battyán. 1. A Csendőr Lexikon rovatban már válaszoltunk. 2. A tevékenységi kimutatásba minden egyes büneselkéményt külön-külön kell feltüntetni akkor is, ha azokat az őrs egy feljelentésben tárgyalta. Kölesönös testi sértés esetén, ha mind a két fél magánindítványt terjesztett elő, nem egy, hanem két esetet és két feljelentettet kell feltüntetni. 2. Az iktatást mindig a vezetéknevével kell kezdeni s utána kell az esetleges megkülönböztető jelzéseket feltüntetni. A helyes tehát: „Hrubos János ifj. feljelentése . . .” stb. 3. Hasonlóképpen helyes így: „Kerekes Balázs dr. feljelentése . . .” stb. 4. Egészen mindegy. 5. A Csüsz. 138. pont 33. oldal 4. bekezdés utolsó mondata értelmében több személynél mindig csak az ügy főszereplőjének a nevét kell feltüntetni, a többieket társakként jelöljük meg. Tehát pl. „Sztaskó Mihály és 5 társa . . .” stb. 6. A szolgálati könyvbe is az 5. alatt mondotak szerint kell írni.

II. oszt. altiszt. 1. Amíg szükség van rá. 2. 14 nap. 3. Nem lehet.

Erdély. Az őrsparanesnökképző tanfolyamba való vezénylését kérni nem lehet, az előljárók állapítják meg, hogy ki alkalmas annak hallgatására és ki nem. Ami pedig a protekció igénybevételét illeti, ajánjuk, hogy óvakodjék az igénybevételétől, mert többet árt vele magának, mint használ. Protekciót olyan emberek szoktak igénybevenni, akik valóban rászorulnak, hogy más tolja őket előre. Hogy ez aztán sikerül is-e, az már más kérdés.

Ruha teszi az embert.

Ez a közmondás másképp azt jelenti, hogy az emberek a külsőre igen sokat adnak. Áll ez különösen az írásbeli dolgoknál, amikor csak egy levél vagy akta van az illető kezében. Ilyenkor minden vélemény az után igazodik, hogy milyen az illető írása. A technika mai állása mellett az **AEG MIGNON** segítségével bárki azonnal tud egyenletesen, szépen írni, olyan szépen, hogy a világ legszebb írója sem versenyezhet az ezen gépen írt levelek szépségével.

A csendőrségnél közel 1000 db, a lakosság többi rétegeinél, 3000 db van a legnagyobb megelégedésre használatban.

Ára 176 P + 2% forgalmi adó,

mely összeg csekély havi részletben törleszthető. Rendelje meg még ma 30 napi próbára teljesen díjmentesen, minden kötelezettség nélkül.

Aeg Unio Magyar Villamossági Rt.

ÍRÓGÉP-OSZTÁLYA

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 29.

T. I. őrm., Fülöpszállás. Az igényjogosultsági igazolvány szempontjából az összes katonai és csendőrségi szolgálati idő beszámít, tekintet nélkül arra, hogy azt megszakította-e, vagy sem. Miután önnek ez év július 31-éig összesen csak 9 évi, 4 havi és 5 napi szolgálata lesz, még két évet, 7 hónapot és 25 napot kell szolgálnia, hogy igényjogosult legyen, de akkor is csak abban az esetben, ha 12 évi szolgálatából legalább 8 évet altiszti (tizedestől felfelé) rendfokozatban töltött.

F. J. II. th., Curgó. Nem tudjuk. Legjobb lesz az ügyben felterjesztést tenni.

Magyar. Olvassa el lapunk múlt évi 15. számában (509. oldal) B. J. csendőr, Balatonaliga jellegére küldött üzenetünket.

Sz. J. honvéd, Vác. Szolgálat közben ért baleset miatt szolgálatképtelenné vált csendőrt, ha felülvizsgálata alkalmával mindennemű állami szolgálatra alkalmatlanná nyilvánították, szolgálati idejére és arra való tekintet nélkül, hogy véglegesítve volt-e, vagy sem, nyugdíjba beszámítható fizetésének teljes összegével felérő nyugdíjban lehet részesíteni. A levelében talált 16 fillér értékű bélyeget lapunk javára bevételeztük.

Gyógyfürdő. A hévizi csendőrotthonba neje beutalható, leánya csak akkor, ha tizedik életévét betöltötte. A családtagok naponta egyszeres ételmezei váltásigot fizetnek. A kérvényt a belügyminiszter úrhoz (VI. c. osztály) kell felterjeszteni. Magán szállodákban és penziókban az állami alkalmazottak kedvezményben nem részesülnek, egyszerűbb ellátási díj naponként és személyenként körülbelül 8 pengő. A levelében talált 32 fillér bélyeget lapunk javára bevételeztük.

B. J. ny. th., Szirák. 1. Nyugállományban nősült egyének nejük után a családi pótlékot megkapják. 2. Mintán Ön már nyugállományban van, neje csak akkor tarthat igényt nyugdíjra, ha Önt újra ténylegesítik és a tényleges állományban legalább még három esztendeig szolgál.

D. V. I. Mintán az Ön felülvizsgálata és újbóli alkalmaztatása között két év nem telt el, előző szolgálati idejét beszámítják a nyugdíjba, ha a felvett végkielégítésnek $\frac{1}{24}$ részét visszafizeti. A távol töltött 19 hónapot azonban a nyugdíjba természetesen ekkor sem számítják be. 2. A távol töltött időre a csendőrségi pótdíj nem illeti meg. 3. Azt, hogy jelenlegi csendőrségi pótdíjának megállapításához a megelőző 8 évi, 5 havi és 19 napi szolgálatát is figyelembe vegyék, a belügyminiszter

úrtól (VI. b. osztály) külön kérnie kell. Mintán távolléte két évnél kevesebb ideig tartott, ezt valószínűen engedélyezni is fogják. Két évnél hosszabb megszakítás esetén a beszámítást nem engedélyezik. 4. Az előléptetés, illetve rangmegállapítás szempontjából Ön a testülettől távol töltött időt elveszíti, vagyis annyival később éri el a törzsőrmesteri rendfokozatot, amennyit a testülettől távol töltött. Ön tehát 19 hónappal később lesz törzsőrmesterré előléptethető, mint azok a bajtársai, akik az Ön távolléte alatt is ténylegesen szolgáltak.

Türelmes. Ha annakidején optált, vagyis ha a magyar állampolgárság fenntartására irányuló elhatározását a hatóság útján bejelentette, akkor egyelőre magyar állampolgárnak számít. Ha az állampolgársági bizonyítványt is meg akarja szerezni, — amire egyébként mindig szüksége van — legegyszerűbb, ha a belügyminiszterium XIII. osztályában személyesen jár utána ügyének. Az opeiós kérvények ugyanis olyan tömegben fekszenek a belügyminiszteriumban, hogy még a személyesen jelentkező felek ügyeit is alig bírják elintézni. Ha személyesen nem jár utána, egyelőre nem remélheti, hogy a bizonyítványt hamarosan megkapja.

Szerénység. Örökbecfogadott gyermek után családi pótlék illetékes. A kérvényt a belügyminiszter úrhoz (VI. b. osztály) kell felterjeszteni. Hogy a kérvényhez mit kell csatolni, azt a 7000/1925. számú kormányrendelet 70. pontja sorolja fel. Ez a rendeletet a község előjáróságánál is megtalálja. Ezen rendeletnek azt a rendelkezését, hogy csak az örökbecfogadóval vérrokonságban álló örökbecfogadott gyermek után lehet családi pótlékot folyósítani, az 1926. évi 25. számú Csendőrségi Közlönyben közzétett 109.957/VI. b. 1926. számú belügyminiszteri rendelettel közölt 11.600/M. E. számú kormányrendelet hatályon kívül helyezte.

1885. Épületajtókat és ablakokat új állapotban kaphat Malomsoky József asztalosárnyárában, Budapest, VII., Francia-út 11. szám alatt. Használt ajtókat és ablakokat csak alkalmilag lehet beszerezni épületbontással foglalkozó vállalatoknál, olyan vállalat, amely kizárólag használt ajtókat és ablakokat eladásával foglalkozna, nincsen. Próbálja meg esetleg a következő cégekkel: Budai építőanyagraktár, II., Retek-utca 39—41., özv. Rázsovits Ignác és Társa, VII., Mexikói-út 10., Tenax r.-t., VI., Váci-út 197., Wittmann Ernő, VI., Hungária-körút 77.

A Csendőrségi LAPOK részére **HIRDETÉSEKET**

kizárólag **Balogh Sándor hirdetőirodája**
V., Bálvány-utca 12. **vesz fel.** Telefon: T. 157—83.
Mindennemű megkeresések erre a címre intézendők.

Több mint 31 év óta a világot uraló eredeti angol
The Champion kerékpárokat
3 évi jótállással havi 20 P részletre, kerékpáralkatrészeket, lánc, pedál, nyergeket nagyban gyári árban, külső gummik 6-80 pengőtől, belsők 2-10 pengőtől, Motóbécane francia motorkerékpárokat 840 pengőért szállítunk.
LÁNG JAKAB ÉS FIA kerékpár- és gumminagykereskedők
Nagy árjegyzék 700 képpel ingyen. Budapest, VIII. József-körút 41.

BÚTOR részletre **Ó** Budapest **3.**
olcsón VI., **Ó**-utca
Postások és rendőrség szállítója.

Órák **Gábor Lajos** **Ékszeresek**
Budapest, V., Lipót-körút 30.
Kérjen órák és ékszerekből ingyen árjegyzéket, mely szerint 3—5 havi részletre vásárolhat.
Készpénzfizetés mellett **10%** engedmény.

Kerékpárok

Kerékpárgummi

Világhírű „Styria” gépek.

Alkatrészek. Mindent legjobb minőségben olcsón, részletfizetésre is szállítunk.

Deményi és Fia

Budapest, VI., Teréz-körút 4. sz.

Alapítva 1894. évben. Kérjen árjegyzéket.

„CORVIN” BÚTORCSARNOK

Részletre olcsón! Dohány-utca 39.

A közalkalmazottak bevásárlási forrása.

1874. Olvassa el lapunk 1926. évi 17. számában R. th. Körösladány jellegére küldött üzenetünket.

Bagolyvár. Mi nem vesszük rossznéven senkitől, ha hozzánk fordul felvilágosításért. Önre sem haragszunk, pedig nagyon rossz verseket küldött be nekünk. Őszintén ajánljuk, hogy hagyjon fel a költői ambíciókkal, mert egyik versében sem látjuk nyomát annak, hogy tehetsége volna.

Nyári este. A m. kir. belügyminiszter úrnak 1922. évi december 17-én kelt 112.957/VI. a. 1922. számú rendelete értelmében a m. kir. esendőrségtől az állami rendőrséghez átlépő legénységi állományú egyének csak próbaidős rendőrként vehetők fel. A esendőrségnél töltött szolgálati időt azonban a nyugdíjba beszámítják.

Törzsörm. Kiténtetéseket utólagos adományozását, illetve Rendeleti Közlönyben való kihirdetését az 1925. évi április hó 16-án kelt 4419/1925. eln. számú honvédelmi miniszteri rendelet szerint most már nem lehet kérelmezni. Nem vonatkozik ez a tilalom a már adományozott kiténtetéseket utólagos igazolására.

N. Gy. esendőr, Debrecen. Ferdinánd román király nem román, hanem német. A Hohenzollern-családból, vagyis a német császár családjából származik s 1865-ben született. Neje Mária kóburg-góthai hercegnő, szintén nem román.

Mátészalka. Egyikét sem találjuk.

1904. 1. Nem írta meg, hogy Ön nős-e vagy nőtlen. Ha nős, a folyó évi termésből aratás után nem illeti meg semmi, még ha a költségeket meg is téríti, míg ha nőtlen, a közgazdálkodás vagyonához mindig joga van. **2.** Hornyánszky Viktor nyomdája Budapest, VI., Aradi-u. 14. Stephaneum-nyomda Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28.

B. J. őrmester, Ormospuszta. Kirtyán Sámuel volt tartalékos hadnagy címe: Kakucs, Pestmegye.

Tiszamenti őrs. Görgey Lajos ezredes Nyiregyháza, 12. h. gy. e., Mikes László ny. őrnagy Mátészalka. Morvay György főhadnagyot nem találjuk.

Sz. Gy. Szász Agoston ny. ezredes Budapest, Gróf Károlyi-utca 18.

Hazám. Hermann Ottó főhadnagyot nem találjuk. Frankovszky vámőr százados Mohács, Thanol főhadnagyot nem találjuk.

K. B. esendőr, Nagyoroszi. Hannel Árpád százados honvédelmi minisztérium, II. osztály.

Összeférhetetlen. Az öröknyomtatás életében kötött ajándékozó ügyletei általában érvényesek. Jogszabály azonban az is, hogy a köteles részre jogosítottak, a leszármazó egyenes örökösök köteles részük kiegészítését követelhetik, ha be tudják bizonyítani, hogy az öröknyomtatás tiszta hagyatéka kevesebb, mint az ajándékozáskor volt érték fele. Jogunk e rendelkezése tehát védi a kötelesrészre jogosultak igényeit az öröknyomtatás túlságos ajándékozási cselekedeteivel szemben. Az ajándékozás folytán jogában sértett örökösnek a megajándékozott ellen pert kell indítania, amiben ügyvédi tanácsra van szüksége. Azt semmiesetre sem lehet megakadályozni, hogy az életben levő tulajdonos vagyonával szabadon rendelkezék, bárhol helytelenítsék is az örökségre számító leszármazók jogügyleteit, feltéve, hogy a tulajdonos épeszű egyén s tékozlással sem vádolható. Az idevágó jogi fogalmakkal egyébként a Cs. L. f. é. február 15-iki számában is foglalkoztunk a lexikon-rovatban.

Felsőmocsoládi őrs. 1. sz. kérdésük tárgyával a lexikon-rovatban a f. é. február 15-iki és május elsejei számban, továbbá a szerkesztői üzenetek közt az 1925. december elsejei számban foglalkoztunk. 2. sz. kérdésükre a mai számban találnak választ.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

PINCZÉS ZOLTÁN százados.

Pallas r.-t. nyomdája Budapesten, V., Honvéd-u. 10. sz.
(Telefon: T. 205-67, 205-68, 205-69.)

Felelős vezető: Tiringer Károly műszaki igazgató.

CSENDŐR-

**tisztek, altisztek
és azok családtagjai**

nyolc havi részletfizetésre készpénzárón

a következő cikkeket kaphatják:

női-, férfi- és egyenruha- szöveteket, bélésarukat, vásznat, sifont, zefireket, és egyéb vászonárukat, női s férfifehéreműeket készen és rendelésre,	törülközőket, abroszokat, kötött és szövött árut, kötött gyermekgarnitúrát, kesztyűt, harisnyát, kész kötött kabátokat, függő- göny és függönykelméket,
---	--

új, gyárilag sterilizált ágytollat és pelyheket, paplanokat, mindennemű mosókelméket, selymeket, valamint díszpárnákat a

TRIBON Ruházati Részvénytársaságnál
BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-ÚT 14. SZÁM.

Az egyes vásárlások utáni első részletek 1927 augusztus hó 1-ével kezdődnek.

Elsőrendű német gyártmányú

kerékpárok és varrógépek

véglegesített csendőröknek előnyös

részletfizetésre kaphatók.

Kerékpár és Varrógépkereskedelmi Vállalatnál

Budapest, VI., Andrássy-út 83-85 sz.

Telefon 980-22.

BÚTORCSARNOK

ERNST GYULA, BUDAPEST, VII., DOHÁNY-UTCA 33
(Klauzál-utca sarok)

Mindenféle bútorok és lakberendezési tárgyak óriási választékban. A csendőrség tagjainak jutányos ár és kedvezményes fizetési feltételek. Vidékre csomagolás.

CSENDŐRSÉGI KERÉKPÁRJAINK

MEGÉRKEZTEK!

Kinevezett csendőröknek kedvező feltételekkel. Nagy javító műhely. Gyermek-
kocsi raktár. Alkatrészek nagyban árban. Árjegyzék 600 képpel ingyen.

Láng Imre motor, kerékpár, varrógép és Budapesten, VI., Teréz-körút 3 (sarok
műszaki cikkek gyári lerakata üzlet)

Pontos és legjobb órák:

Doxa . . 350.000 K

Omega . 550.000 „

== 5 évi írásbeli jótállással ==

POLGÁR KÁLMÁN FLA műőrák és ékszerész

Budapest, VII., Teréz-körút 5. I. em.

Arany- és ezüstórák, ékszer és ajándék tárgyak.

Részletfizetés bevezetve! * 30 éves cég